

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXVII. letnik.

V Ljubljani, oktober 1910.

X. zvezek.

Rožnivenška nedelja. *O sreči Marijinega češčenja.*

Češčena, milosti polna, Gospod je s teboj, blažena si med ženami.

Luk. 1, 28.

Danes obhajamo zopet Marijin praznik, zopet „praznik veselja za naše srce,“ tako pravi sv. Tomaž Vilanovski. — In kdo izmed nas bi ne dal prav temu svetniku, posebno na današnji dan, ki nas spominja na slavno zmago, ki so jo kristjani po priprošnji Marije Device dobili zoper silovitega Turka pri Lepantu l. 1571., tako da od tistega časa Turki nič več nimajo tolike moči zoper kristjane kot poprej; praznik veselja je danes, ker nam sv. Cerkev danes priporoča posebno lep, izdaten, lahek pripomoček, doseči večno življenje, namreč češčenje Marije Device z molitvijo svetega rožnega venca.

Raditega bi vam rad dal danes prav spoznati, kako velika sreča in milost je to, da sme in more kristjan častiti in ljubiti Marijo Device. S tem želim tudi namen doseči, ki ga ima sveta Cerkev pri vsakem Marijinem prazniku, namreč, da bi se češčenje preblazene Device Marije pri kristjanih vedno bolj množilo in utrjevalo.

Kakor je nekdam sv. Elizabeta, portugalska kraljica, rekla svojemu sinu Dioniziju, ki je jokal na grobu svojega očeta: „Nehaj jokati, saj imaš še mene, svojo mater,“ tako tudi jaz rečem vam, ljubi kristjani: Bodite potolaženi v vseh nadlogah in potrebah svojega življenja, saj imate še Marijo, svojo božjo Mater,

ki vas ne zapusti, katero sv. Ambrož imenuje mater, ki vsako težavo zmanjša, in vsako veselje zviša.

Da bi torej s toliko večjim veseljem in zaupanjem Marijo Devico častili, vam hočem danes nekoliko o sreči Marijinega češččenja govoriti in vam pokazati, da je s srcem, ki Marijo ljubi, dobro živeti in dobro umreti. — Ti pa, o Marija, Kraljica svetega rožnega venca, prosi za nas!

Da kdo more reči, da dobro in srečno živi, potrebuje pred vsem drugim dobre matere. In tega, preljubi, ne trdim le samo jaz, ampak sv. Bernardin, ki pravi: „Dobra mati stori življenje sladko in prijetno.“ Vi vsi, ki imate to neprecenljivo srečo, da imate dobro mater, vi boste resnico teh besedi spoznali; še bolj jo boste pa spoznali, če ste tako mater že pokopali; nič več ne morete svojega veselja z njo deliti in ga s tem pomnožiti; nič več ji ne morete tožiti svojega trpljenja in z njeno tolažbo bolečino polajšati; nič več ne morete v nevarnostih k njej bežati in z njeno materino ljubeznijo zavarovani biti; nič več ne morete pri njej doseči podpore in vse od nje zadobiti; vaše življenje je žalostno in težavno, ker vam manjka tiste, ki vam vaše življenje v resnici dobro in srečno stori, — manjka vam dobre matere. — To, preljubi, so tudi svetniki močno čutili; n. pr. sv. Ludovik, sv. Frančišek Saleški in drugi so bili zelo presunjeni in so solze pretakali pri smrti svoje ljube matere. — Kako pa morate vsi veseli in potolaženi biti, preljubi! ko zdaj rečem, da imate vi vsi prav dobro mater, tudi vi, ki ste morda že zdavnej svojo pozemeljsko mater pokopali, tudi vi, ki imate trdo, neobčutljivo, nerodno in celo slabo mater v življenju, vi vsi, rečem, imate prav dobro, najboljšo mater v nebesih, ki nikdar ne umre, ki vam hoče tako dolgo vaša najboljša mater ostati, kakor dolgo vi ostanete dobri otroci te dobre matere. In ta dobra mati je Marija, božja in tudi naša Mati — o ljubite jo, zakaj s srcem, ki Marijo ljubi, je dobro živeti.

Kaj pa stori življenje slabo in žalostno? — Zapuščenost, samotni, reven stan, ko človek nima nobenega, kateremu bi mogel zaupati, na katerega bi se smel zanesti, pri katerem bi mogel iskati pomoči, z eno besedo: ko nima človeka, pri katerem bi našel ljubezen. Zato pravi sv. pismo: „Zvest prijatelj je močna bramba, in kdor ga je našel, je našel zaklad . . . Zvest prijatelj je zdravilo življenja“ (Sir. 6, 14. 16.); zato je bila nekdam pri

starih največja kazen, da se je povsod oklicalo: „Nobeden ne sme več tega hudodelnika ljubiti!“ — Kdor pa Marijo Devico kot otrok ljubi in časti, ta nima le samo pravega prijatelja, ampak mater, v katere srcu prebiva ljubezen, goreča kot ogenj, stanovitna kot večnost, vsegamogočna kot Bog z močjo njene priprošnje. — Ali more kdo potem še dvomiti, da je z Marijo dobro živeti? Nikakor ne, posebno, če gledamo na toliko zgledov, ki nam resnico teh besedi potrjujejo. Glejmo na sv. Terezijo. Po smrti svoje pozemeljske matere je prosila jokaje in zdihovaje Marijo Devico, da bi jo ona v varstvo in za hčer sprejela, in kakor skrbna mati je Marija vse njeno življenje zanjo skrbela. — Glejmo na sv. Alberta! V svoji mladosti je bil tako slabe glave, da si nikakor ni upal v šolah kaj opraviti, pa molil je zaupljivo in se priporočal v Marijino priprošnjo, in postal je izmed najbolj učenih mož sv. Cerkve. — Poglejmo na sv. Frančiška Saleškega! On je bil dalj časa od strašne izkušnjave nadlegovan, da če se še toliko trudi, njemu vse nič ne pomaga, on bo vendarle pogubljen. Komaj pa je pred Marijino podobo opravil molitev: „Spomni se . . .“, že je bil rešen izkušnjav in ves potolažen. — Glejmo na sveto spokornico sv. Marjeto Kortonsko! Skoraj vsa obupana zavoljo grehov svojega življenja je šla molit pred Marijino podobo, in zaslišala je tolažljive besede: „Bodi potolažena, moja hči! solze tvojega kesanja so omečile srce mojega Sina.“ — Glejte tedaj, preljubi! karkoli naše sedanje življenje izpreobrača v solzno dolino, smrt preljubih ljudi, dušne bridkosti, izkušnjave in mnogotero trpljenje — vse to se po Mariji Devici odvrne ali vsaj polajša, in nimam torej prav, ko rečem: „Z Marijo je dobro živeti?“

K dobremu življenju je potrebna posebno dobra vest, zakaj brez nje je življenje revno, nesrečno, milovanja vredno, nekaka podoba pekla. Zato nam sveto pismo tolikanj priporoča skrb za čistost srca ali mirno vest, rekoč: „Z vso skrbjo varuj svoje srce; zakaj iz njega izvira življenje.“ (Preg. 4, 23.) To je: Varuj se, da s kakim grehom srca ne omažežuješ in ne izgubiš miru vesti, ker iz mirnega srca in dobre vesti izvira vsa sreča življenja. Zato je rekla prav lepo in resnično sv. Katarina Senenska: „Ves svet je kakor velik trnjev grm, na katerem le ena sama roža cvete, namreč dobra vest.“ Če torej ti, o kristjan! ljubiš Marijo Devico, in jo v resnici in kot otrok častiš, potem se ti ni treba preveč bati, ona bo tvoje srce varovala in te ne bo pustila oro-

pati največjega zaklada, dobre vesti. Ona, ki je v Kani Galilejski nenaprosena pomagala ljudem na ženitovanju, bo toliko raje tebe uslišala, ako jo za kaj duhovnega, za dobro vest in rešenje svoje duše, na pomoč kličeš. Če se o Bogu v svetem pismu stare zaveze bere, da je tiste, katere ljubi, v svoje roke zapisal, se more po besedah sv. Bernarda o Mariji reči, da je svoje otroke zapisala v svoje srce. In koliko stori potem za rešenje in čisto vest takih duš, ki jih ima ona v svojem srcu zapisane! — Kaj so sveti škapulirji, kaj so sveti rožnivenci drugega, kakor vezi, s katerimi naše srce nase vleče za lepo krščansko življenje? „Njene vezi so vezi zveličanja,“ pravi sveto pismo. Zatorej, o kristijan! ki zdihuješ pod težo hude vesti (in o koliko je takih!) pusti se voditi od te dobre Matere, podaj svoje srce v njene roke popolnoma, ona te bo pripeljala k skrbnemu izpovedniku in ti bo pomagala doseči dobro vest, katero že tako dolgo dolgo pogrešaš.

Dobro in srečno življenje pa tudi ni brez veselja; če pa že pozemeljska mati svojim otrokom, ako je z njimi zadovoljna, napravi včasih kako veselje, ali pač menite, da Marija Devica svojim služabnikom ne bo napravila nobenega veselja, ona, o kateri se bere: „Jaz ljubim tiste, ki mene ljubijo;“ ona, katero sv. Cerkev imenuje „začetek našega veselja“? — Ali pa mar to ni veselje, če smemo njo, svojo Mater, pozdravljati in se v vseh potrebah k njej zatekati, in da se po besedah sv. Bernarda še nikdar ni zaslišalo, da bi bil kdo zapuščen, ki se je s polnim zaupanjem k njej zatekel? — Ali ni veselje, ako vidimo Marijo češčeno, hvaljeno in na pomoč klicano od toliko milijonov ljudi, od enega kraja zemlje do drugega? — Ali ni to veselje, če moremo v nesreči in v žalostnih urah svojega življenja pred njeno podobo poklekniti in njenemu materinemu srcu svojo bolečino potožiti? — In ali ni to veselje, ako vidimo na božjih potih, s kolikim zaupanjem, s koliko pobožnostjo kristjani pred kako Marijino podobo molijo, in ako mi sami čutimo nekako posebno tolažbo in dušno prijetnost in zaupanje do Marijine pomoči v svojih srcih? In ali ni to nobeno veselje, če njene milosti včasih skoraj z rokami lahko moremo prijeti? . . .

Res, preljubi! to je veselje, ki ga sicer le tisti okušajo, ki Marijo Devico ne le po imenu, ali le navidez, ampak v resnici in s čistim srcem ljubijo, ki so polni resnične volje, Marijo zmirom bolj posnemati in ji veselje delati. To, preljubi, je veselje, ki nam izpričuje, da je z Marijo dobro živeti.

Pa ne le samo živeti je dobro z Marijo, ampak tudi umreti. O sv. Radegundi se bere, da je na svoji smrtni postelji s solznimi očmi prosila, naj bi jo pokopali v cerkvi, ki jo je ona Mariji v čast sezidala, in ko so jeli za to priprave delati, je bila tolikanj vesela in je tako mirno in sladko v Gospodu zaspala, kakor otrok zaspi v naročju svoje matere. Iz tega zglada pač vidimo, kako ljubezen do Marije stori tudi smrt sladko, in da je dobro s srcem, ki Marijo ljubi, tudi umreti. In imeniten božji in Marijin služabnik, Alvarec, je rekel na smrtni postelji: „Nikoli bi ne bil mislil, da je Marijinemu služabniku smrt tako sladka.“

Zakaj Marija Devica pač dobro ve, v kako nevarnem stanu je duša ob smrtni uri; ali more torej takrat svoje zveste služabnike zapustiti? Gotovo ne! Brezštevila veliko umirajočih je njeno materino pomoč ob svoji smrtni uri občutilo in spoznalo, da je z Marijo dobro umreti.

Zato, preljubi kristjani! častite in ljubite Marijo vse dni svojega življenja, ker z Marijo je dobro živeti; molite večkrat in pobožno sveti rožni venec, da bo vse vaše življenje podobno vencu, ki se z Marijo začne in z Marijo konča, ker z Marijo je dobro umreti. Prizadevajte si z njeno pomočjo zlasti čisto vest zadobiti in ohraniti; zakaj le s čistim srcem in s čisto vestjo morete Bogu in Mariji služiti in doseči večno življenje; zakaj „blagor jim, ki so čistega srca,“ pravi Jezus, „oni bodo Boga gledali.“ Amen.

J. K.

Enoindvajseta nedelja po binkoštih.

Izdatki in prejemki kristjana.

Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je hotel račun delati s svojimi hlapci.

Ko je Bog rekel prvima človekoma: „Gospodujta ribam v vodi in pticam pod nebom in vsem živalim, ki žive na zemlji“ (Gen. 1, 28), jima ni dal neomejenega gospodstva nad stvarstvom, marveč je le to pridržal sebi: Bog je vrhovni Gospod vsega, kar je, on ima „oblast nad življenjem in smrtjo“ (Sap. 16, 13), človek pa je nekako le oskrbnik, najemnik; Bog mu je le za čas življenja prepustil nekaj oblasti nad stvarmi. Ko pa poteče nit življenja, mora stopiti človek pred Boga in dati račun o svojem hiševanju in gospodarjenju, mora pokazati, kako je gospodaril z izročeni

mu stvarmi, kako jih je rabil. Blagor mu, kdor je vestno in natančno uporabljaj od Boga dane mu dobrote. Gorje njemu, kdor je bil v tem zenikaren, lahkomisljen, površen. Številke ne lažejo in so neizprosne: ako se javnemu uradniku, ki ima opraviti z denarjem, s številkami dokaže primanjkljaj v blagajni, so zastonj vse prošnje, zastonj vse zatrjevanje nedolžnosti: doplačati mora, če ni še kaj hujšega. Istotako je pri Bogu: kar pokaže račun, to je odločeno za celo večnost. „Če pade drevo proti jugu ali proti severu, kamorkoli že pade, tam obleži.“ (Eccl. 11, 3.) Ker je torej račun, ki nas vseh brez izjeme čaka, tolike za večnost odločilne važnosti, bomo pač skušali vestno gospodariti. Ali ne? Gotovo. K temu pa mnogo pripomore natančen dnevnik prejemkov in izdatkov, koder se dannadan zapisuje, kaj je prejel, kaj izdal. Vsak pameten in previden gospodar, trgovec, obrtnik ga ima, nekateri uradnik ga celo mora imeti. Imejmo ga tudi mi, dragi v Gospodu, napravimo si tudi mi kot kristjani tak dnevnik prejemkov in izdatkov. In kako to storiti, hočemo si danes pogledati s pomočjo božjo! Oh, kako lahek nam bo račun pred neskončno pravičnim Bogom, kadar nas bo svoje hlapce poklical predse, če bomo vestno in zvesto pisali tak krščanski dnevnik!

I. Tak dnevnik ima navadno in sploh dve strani: eno za izdatke, drugo za prejemke, na eno stran zapišemo, kaj smo prejeli, na drugo kaj izdali. Poglejmo torej najprej, kakšni so naši izdatki, kaj dá kristjan Bogu? Seveda mi Bogu pravzaprav ničesar ne moremo dati, ko ničesar nimamo, razen kar nam je on dal, a vendar Bog nekaj od nas zahteva, kar nas več ali manj, včasih pa dosti stane. Izdatki naši, ki jih Bog zahteva, so trojne vrste: „Varuj se hudega“, „delaj dobro“, „prenašaj nadloge“.

„Varuj se hudega“. Kaj pa je hudo? Vprašajte katerega hočete, vsak bo drugače odgovoril; a edino hudo je greh, tega naj se varujemo. Človek mora biti pripravljen, da dá raje premoženje in imetje, čast in dobro ime, hvalo in naklonjenost ljudi, službo in zaslužek, zdravje in življenje in kri, da dá raje vse to, kakor pa da bi prostovoljno in premissljeno storil kak greh. Zakaj pa vendar Bog tako ostro in silno to zahteva, si bo kdo mislil? Bog nam je dal in še daje vse ravnokar naštete dobrote, o tem ne dvomimo. Vemo tudi, da nam jih je dal

zato, da nam pomagajo zveličati se: vse je vstvaril Bog v svojo čast, stvari pa v blagor, v prid, v korist človeku. Ako torej človek eno teh stvari samo ali pa nje uživanje bolj ljubi kot Boga, se je s tem odvrnil od Boga, ga ne ljubi več, ker ljubi stvar: greh je storjen. Bog pa hoče, da služimo samo njemu in zato tako odločno zahteva, da ga ljubimo, da se varujemo hudega, da ne grešimo. Sedaj razumemo, kaj Bog od nas zahteva; vprašajmo se le še: koliko pa nas stane to? Ali nas varovati se greha stane kaj truda, potu, prizadevanja, premagovanja? Malo dežja naj bo, pa še k maši ne pridemo v nedeljo, dasi je cerkev tako blizu; Ali se to pravi: hudega se varovati in naj nas stane kar hoče? Obeta se zaslužek, par vinarjev kvečjemu, a kaj nam mar nedelja! Dopoldne brez maše in pridige v delavnici, popoldne brez krščanskega nauka in litanij pozno v noč v gostilni, kaj se to pravi prizadevati si za brezgrešno pošteno življenje? Oh, dragi v Gospodu, žalostna resnica je, pa resnica neizbrisna, resnica neutajljiva, da si ljudje, ustvarjeni za Boga po njegovi podobi, da si kristjani, odrešeni s krvjo Jezusa Kristusa, mnogo več prizadevajo za greh, kakor pa za pošteno življenje. Koliko stane nepotreben, včasih celo grešen lišp! Kako se nam smili vinar, ako ga je treba podariti revežu, dvakrat ga obrnemo, a preden ga damo cerkvi, za olepšavo hiše božje, celo trikrat: ni pa škoda denarja za šumne in hrupne veselice, z vsem, kar je pred in potem, kaj ne da ne? Marsikomu ni ne noč pretemna, ne pot predolga, ne plot previsok, ne mraz prehud, ne vročina presilna, da ne bi šel tja in tja radi grešne ljubezni; a reci mu iti v cerkev, to ti ve izgovor! Kaj smo res v slepoto udarjeni, da ne vidimo, da je greha se varovati sicer malo težko, a veliko težje in več stane delati greh?

Druge vrste izdatki so: „*Delaj dobro*“. Skesano se izpovedati svojih grehov, hoditi redno k pridigi in tudi v delavnik k sv. maši, povrniti krivično blago, popraviti škodo storjeno na dobrem imenu, izkazovati dušna in telesna dela usmiljenja, moliti, postiti se, svoje meso in poželjenje krotiti: to se pravi delati dobro. Ne tajimo: stane nas to vse truda, premagovanja, napora. Koliko nas stane izmoliti en očenaš brez raztresenosti, kako hudo nam de krotiti svoje oči in svoj jezik. No, pa ne bomo mar radi vse to prestali in prenesli, če se drugi toliko trudijo za greh? Kristjani moji: satan in njegovi privrženci delajo z velikanskim naporom zoper kraljestvo božje na zemlji in v naših

srcih; mar hočemo gledati roke navskriž mirno ta naval peklenskih moči? Turek, silni in krvoločni sovražnik naše sv. vere, si je razbil čisto svojo glavo tudi ob trdnih zidovih slovenskih mest, a stokrat hujši naš sovražnik Lucifer s svojo tolpo naj obnemore pred trdnjavo, ki si jo hočemo zgraditi iz trdnih sklepov in dobrih del ter milosti božje. Pogum velja pri delu za dobro: „Niste se še do krvi ustavljali!“ Le še in še. Treba je to, dragi v Gospodu. Če pridemo s svojim dnevnikom pred sodbo, pa bo oddelek „Delaj dobro“ prazen, kako bomo obstali? „To stori in boš živel!“ je rekel Kristus bogatemu mladeniču naštevši mu nekaj dobrih del. „Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi!“ Kakor bi ura le slabo visela ali pa sploh ne visela na enem tečaju, tako se pa mora vse naše življenje sukati na teh dveh tečajih: „Varuj se hudega“ in „Delaj dobro“. Kdor to oboje stori, ta je popoln, pravičen.

Tretji oddelek med izdatki pa ima napis: „*Prenašaj nadloge*“. „Kdor hoče biti moj učenec, vzemi svoj križ in hodi za menoj.“ Pa se bomo res mi kristjani križa branili? Branimo se ga, kakor nam drago, ubranili se ga ne bomo: zastonj. Konec pridige sv. Pavla in sv. Barnabe v mestu Derbe: „Da moramo po mnogih nadlogah iti v kraljestvo božje“ (Act. ap. 14, 21), tudi nam velja. „Tukaj žgi, tukaj reži, samo da nam prizaneseš v večnosti,“ je ponavljal sv. Avguštin, in Tomaž Kempčan pristavlja: „Kajti ena ura trpljenja bo strašnejša, kot tu sto let najhujše pokore.“ To resnico imejmo pred očmi, pa bomo napolnili tudi tretji oddelek izdatkov. Prenašati in pretrpeti pa moramo vse brez izjeme, naj se imenuje križ tako ali tako, pogumno ga vzemimo na rame in ga nosimo brez mrmranja in godrnjanja. — Kako je z nami, predragi v Gospodu, kateri oddelek izdatkov je najbolj popoln? Znabiti ravno zadnji? Tudi dobro, a ne pozabimo izpolniti vseh treh, prazen list pred Bogom nič ne velja.

II. „Ali ima kaj hvale gospod tistemu hlapcu, ki je storil, kar mu je bil zapovedal?“ Menim, da ne. Ravnotako tudi vi, kadar vse storite, kar vam je zapovedano, recite: „Nepridni hlapci smo, storili smo, kar smo bili dolžni storiti.“ (Luk. 17, 9, 10.) Tako govori Jezus Kristus. Brez upanja na plačilo in povračilo morali bi tedaj služiti Bogu, saj zato nas je ustvaril. A Vsemogočni nam v svoji neskončni dobrotljivosti in pravičnosti poplača to, kar smo storili. „On noče jemati, koder ni dal, noče žeti, koder ni sejal.“ In to plačilo, ki nam je Bog deli iz zgolj

dobrote, imenujemo svoje dohodke, ki jih zapisujemo v dnevnik, v računsko knjigo. Tudi tukaj imamo tri oddelke z napisi: „Dobrote narave“, „dobrote milosti“, „dobrote nebes“.

Neizmerno je število naravnih dobrot, ki nam dannadan dohajajo od Boga. Daje nam življenje in zdravje, premoženje in čast, živež in počitek. Neizmerno krasno je ustvaril naše telo, neskončno modro je uredil razmerje njega in posameznih delov in temu telesu je dal petero čutov, ki človeku pomagajo, da stopa v dotiko z zunanjim svetom. Po svoji podobi in podobnosti nam je Bog ustvaril dušo z razumom in pametjo, spominom in prosto voljo: sami dragoceni darovi! Kje bi si jih mi kdaj mogli prislužiti, kdaj jih povrniti? Vse to naj nam pa služi kot sredstvo in pripomoček, da se ložje zveličamo in v častitljivem vstajenju povečamo svoje telo. Kako malo pač Bog zahteva zase v primeri z obilnimi dobrotami! Dovoljeno je občevanje in prijateljstvo z mnogimi ljudmi, da si tako razveseljujemo srce: pa bi se ne mogli odreči občevanju z eno osebo, ki je nam v pogubo? Veselja nam Bog ni prepovedal, marveč je ustvaril mnogo stvari zgolj v naše veselje: cvetice tako raznovrstno pisane in barvane, ptice pevke z lepimi, nežnimi glasovi. Dajmo se vendar zdržati grešnega veselja! Obilo časa nam daje Bog, da ga prav rabimo sebi in drugim v korist, toda Bogu v čast. In izmed sedmih dni nočemo enega posvetiti in dati Bogu? Kaj nismo nehvaležni! Od obilih dobrot bomo vsaj nekaj dali revežem. Zdrava čutila nam je dal, da jih rabimo za tisočero koristnih, lepih in dobrih reči; ali moramo in smemo nedovoljeno slišati in brati, govoriti in gledati? Glejte, kako poln je ta oddelek prejemkov, in dobrot božjih je več kot naših izdatkov.

Jezus Kristus je zapustil večna nebesa, človek postal, tisoč in tisoč korakov storil za nas, za nas bridke solze jokal, nosil težki križ, prelił dragoceno kri do zadnje kapljice, zakramente in cerkev postavil, vse, vse za nas. In mi? „Kaj smo povrnili Gospodu za vse, kar nam je storil?“ Jokal je; nas pa ne gane ne trpljenje, ne ljubezen njegova; kamen je mečji, ko ta trda naša srca. Bičati in s trnjem venčati se je dal; mi pa mehkužimo svoje grešno telo in mu pokore ne privoščimo, celo nad vremenom godrnjamo, kaj šele da bi trdo in naporno delali. Po licih so ga bili; nam naj pa kdo samo žaljivo besedo reče in neprijazen obraz pokaže: precej je ropot in jeza. Samega sebe

nam daje v hrano, a mi bežimo pred njim! Toliko milosti moramo zapisati v drugi oddelek prejemkov, a stran, koder so naši izdatki, je bela, prazna! Oj, to bo strašen dan plačila in računa! —

Nad vse obilne pa so dobrote nebes. Zato da se varujemo greha, dobro delamo in nadloge prenašamo, za vse to nam bo Bog dal poleg dobrot narave in milosti še nebesa. Premislimo! Nebesa! Jezus Kristus nam jih je obljubil in to obljubo takorekoč podpisal z lastno krvjo. Gotova so nam torej nebesa, koder bomo videli in uživali Boga samega, koder bomo v družbi najboljših in najplemenitejših bitij: pri angelih in svetnikih, in vse to bo trajalo večno, brez nehanja. Nikdo nam ne bo tega vzel! Oh, dragi v Gospodu, bodimo v malem zvesti, da nas bo Gospod postavil čez veliko. Kako malo Bog od nas zahteva, smo videli; nikar torej še tega malega ne opuščajmo, da ne bomo imeli v dnevni računski knjigi oddelek izdatkov res popolnoma prazen. Kar sedaj Bogu damo, je trenutno, kar bomo prejeli za to, večno. Ali ni to dobra zamenjava in kupčija? Jezus Kristus nas opominja: „Dajte in dalo se vam bo; dobro, natlačeno in potreseno in zvrhano mero vam bodo dali v vaše naročje“ (Luk. 6, 35). Res majhna, slaba je mera tega, kar dajemo Bogu mi, a Bog nam daje po besedah Kristusovih dobro, natlačeno in potreseno mero.

Tako pišimo svoj dnevnik; pridno zapisujemo dobrote božje, naše prejemke. Večkrat premišljujemo te dobrote in čudo bi bilo, ko bi ob tem neizmernem plamenu ostala naša srca še mrzla. Ne, ogrela se bodo v ljubezni do Boga in ta ljubezen bode v nas obudila stud pred grehom in pa veselje do dobrih del, da bomo tako kaj imeli zapisati v oddelek izdatkov. Prilike, ta oddelek napolniti, je dosti: revežev, podpore potrebnih, kamorkoli pogledamo. Ne pozabimo tudi svojih rajnih in ubogih duš v *v i c a h*. Pomagajmo jim z molitvijo in miloščino. Duše nam bodo hvaležne in po njih priprošnji bomo tako silno napolnili v dnevniku oddelek izdatkov dobrih del, da nam bo lahek račun, mila sodba ter srečna večnost. Zgodi se to nam vsem! Amen.

Fr. S. Watzl.

Praznik cerkvenega posvečevanja.

Kaj je cerkev ljudem?

Danes je tej hiši došlo zveličanje.
Luk. 19, 10.

Cahej, prvi izmed cestnarjev, je želel videti Jezusa čudodelnika. Zlezal je na drevo, ker je bil majhen, da bi ga videl tem bolje. Videl ga je in bil je srečnejši, kakor je pričakoval. Jezus se je nanj ozrl, mu velel, naj stopi doli in je šel v njegovo hišo. In Cahej, ginjen tolike ljubezni, je začel pripovedovati o svojem grešnem življenju in rekel je, da je pripravljen, vse čveterno poravnati. Tedaj je izpregovoril Gospod pomenljive besede: „Danes je tej hiši došlo zveličanje.“ — Tako, predragi verniki, moramo vzklikniti tudi mi danes, ko praznujemo praznik cerkvenega posvečevanja. Ta hiša, v kateri se leto in dan tukaj k službi božji zbiramo, je hiša božja, svet prostor. Že David je klical o hiši Gospodovi: „Kako prijetno je Tvoje prebivališče, o Gospod!“ In vendar je bil judovski tempelj le senca naših cerkva. Kako večje mora biti torej naše veselje, da imamo katoliško cerkev! Ali je pa tudi naše hrepenenje po njej tako veliko, kakor ono kraljevega pevca Davida? Ali čutimo tudi mi tisto srečo v njej, kakor jo je občutil on? Tega ne vem. Zdi se mi pa, da mnogi le preradi obiskujejo druge cerkve bolj kot domačo, da mnogi ne pridejo v cerkev iz ljubezni, ampak prisiljeni, da ostajajo nekateri zunaj nje, da prihajajo mnogi v njo raje prepozno kot prezgodaj. Če vse to premislim, moram reči, da vam manjka pravega spoštovanja in ljubezni do domače cerkve. Da bodete zopet imeli to spoštovanje naj vam pokažem, kaj vam je župnijska cerkev 1. v mladosti, 2. v moški dobi, 3. v starosti.

1. Kaj je cerkev mladini?

Komaj otrok zagleda luč sveta, že ga prinesete v hišo božjo. Tukaj prejme zakrament sv. krsta, očisti se izvirnega greha in prejme posvečujočo milost. Tukaj prejme pravico do nebes, ker postane otrok božji. Zato je vam domača cerkev druga mati, namreč duhovna. Telesna mati vas je rodila za zemljo, cerkev za nebesa.

Otrok odraste. Cerkev skrbi za njegovo vzgojo, v krščanskem nauku ga uči, kaj je dobro, kaj hudo, kaj mora storiti, da se zveliča. Ona mu razlaga različne božje lastnosti ter mu

predočuje prelepe zglede iz življenja Jezusovega. Zatorej cerkev otroku ni samo duhovna mati, ampak najboljša šola. Zatorej, otroci, je vaša sveta dolžnost, da v cerkev radi zahajate, se v njej spoštljivo obnašate, in se tukaj učite, kaj je volja božja. Ako pa otrok že v nežnih svojih letih zapade grehu, tedaj ga mili klic Jezusov privabi nazaj: „Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi.“ Še več, tudi za male otroke je pogrnjena miza Gospodova, da prejmejo angelski kruh. O kako lep je pogled na prvoobhajance! Srečen dan za otroke, vesel za njihove starše. Ali ni torej domača cerkev dobra duhovna mati? Ali niso torej dolžni otroci, da bi se v njej obnašali zgledno in molili kot angeli? Ali pa store tako? Žalibog, da mnogokrat ne. Kdo pa je kriv? Ali otroci? Odkrito moram reči, da ste njihovega slabega obnašanja krivi vi, njihovi starši. Vaša sveta dolžnost je, nanje paziti, jih o pridigi in krščanskem nauku izpraševati, z eno besedo gledati, kako izpolnjujejo krščanske dolžnosti. Ne zanašajte se na njihove odrasle brate in sestre, ki so morda že pokvarjeni. Če ti odpro v cerkvi svoje ustnice, tedaj jih večkrat ne za molitev, ampak za medsebojne pogovore, če pokleknejo ali se trkajo na prsi, tedaj store to le po zunanjem, srce pa o tem ničesar ne ve. Zatorej ti ne bodo pazili na otroke. Pazite nanje vi, starši!

Pomislite torej vi vsi, kaj vam je bila cerkev v mladosti. Bolj jo boste ljubili, nikoli ne boste pozabili, da se nahajate v hiši božji.

2. Kaj je cerkev človeku v moški dobi? Vi ljubi starši, danes tukaj pričujoči, ste se nekdam radovali svoje cvetoče mladosti. Vaša srca so se našla in so se ljubila. Tedaj se je v vas vzbudila želja skupaj roko v roki iti v življenje, skupno prenašati njegove žalostne in vesele dni. Prišli ste v to cerkev in duhovnik vam je s štolo zvezal vaše roke, rekoč: „Bodita srečna, mož ljubi svojo ženo, žena ljubi svojega moža, pojdita v miru, Bog vaju blagoslovi.“ In Bog, pred čigar obličjem sta si prisegla svojo zvestobo, je blagoslovil vajino zvezo. Kako prijetno mora biti vaše življenje, če si ga lajšate z edinostjo in ljubeznijo. Zatorej spoštujte cerkev, ki vam je pripravila toliko veselje! Svet, trikrat svet naj vam bode oltar, pred katerim ste si podali svoje roke.

Cerkev je vam odraslim kraj, kjer se z Bogom pogovorite. Semkaj lahko pridete, kadarkoli je težko vaše srce. Tukaj mu

razodenite veselje, tukaj potožite žalosti zakonskega stanu, tukaj govorite z njim, kakor otrok s svojim očetom. In vi boste prejeli pomoči, kajti kjer človeka vse zapusti, tam se Bog oglasi.

Cerkev naj bo vir vaše sreče. Kako lahko pri vsakdanjih skrbeh in opravih pozabimo na Boga. Ako se cel teden nanj ne spomnimo, tedaj naj ob nedeljah misel nanj oživi. Kako hitro pozabimo na voljo božjo, na najpotrebnejše, na zveličanje svoje duše. Tukaj pa se poučite, kaj edino je potrebno, namreč skrbeti za večnost. In še nekaj; kdo je brez greha? Kolikokrat žalimo Boga, ko se tega komaj zavedamo. Pa če bi tudi nič hudega ne storili, koliko opustimo dobrega. Tukaj vas čaka izpovednica, de se operete. Tukaj je pripravljena miza Gospodova, da se pokrepčate. Tukaj se daruje daritev sv. maše za vas in za vaše rajne starše. Zatorej spoštujte svojo cerkev! Kadar greste mimo cerkve, tedaj recite: „Tam je hiša božja, kjer smo prejeli toliko dobrega. Kadar zagledate na polju ali v gozdu stolp, recite: „Tam prebiva Bog med nami.“ Kadar zaslišite farni zvon, recite: „To je znamenje naše cerkve, ki nas kliče k molitvi, k službi božji, pojdemo, ubogajmo!“

Toda verniki, ali je vedno tako? Ali ubogamo Cerkev? Časni dobiček, postranski opravek je mnogokrat vzrok, da službo božjo opustimo in zanemarimo. Predragi, ali ni dovolj šest dni za delo, ali hočemo še sedmi dan odreči Bogu? Nespametni, ali je zadosti, če sejemo? Kdo da blagoslov? Možje in žene, hodite radi in vestno v hišo božjo, da boste deležni blagoslova njenega!

3. Kaj je cerkev starim ljudem? Kraj tolažbe vašim dušam. Vi, stari ljudje, ne poznate izkušnjav mladosti, vi nimate morečih skrbi, ki tarejo gospodarja in gospodinjo. Zatorej hodite radi v hišo božjo, kjer se zbirate v pobožni molitvi. Radi se približujte izpovednici, da se očistite svojih majhnih slabosti, z gorečim srcem poklekujte k obhajilni mizi, da prejmete sv. Rešnje Telc. Jezus je pri vas. On daje vaši duši mir, ki ga svet ne more dati. Tedaj povzdignite svoje tresoče se roke proti nebu in molite za tiste, ki so šli pred vami v večnost: Za očeta in mater, brate in sestre, sosede in prijatelje. O, kako mirno je potem v vaši duši! Potolaženi greste iz cerkve na svoj dom. Vam, starčki, je pa cerkev še kaj več, vam je tolažnica v zadnji bolezni. Vaša glava je siva, noge vas več ne neso, udje vam niso več pokorni, zdravje, telesna moč je proč. Vi čutilite, da vam

življenje ugaša, da bo treba umreti. V tem stanju vas ne veseli nobena stvar več. Le cerkev je še vaša tolažba.

Pa zadnja bolezen vas še od te loči in vrže na smrtno postelj. Misel: „Smrt me kliče, treba bo iti pred sodbo božjo“, ta misel vas užalosti. Tedaj se zatečete k Cerkvi. In ona pride na pomoč kot mati bolnemu otroku, ona pošlje svojega duhovnika, ki vam izbriše vaše grehe in vam podeli sv. popotnico. Zdaj je mirna vaša duša, kajti če je Bog z vami, kdo more biti proti vam? Duhovnik vas še mazili s svetim oljem ter vas pokrepča v zadnjem boju. Zdaj zrete z mirnim in veselim očesom smrti v obraz in s starčkom Simeonom vzdihnete: „Zdaj, o Gospod, pusti svojega hlapca v miru!“ Starčki, ali ni cerkev vaša tolažnica v zadnji bolezni? Po smrti vam je pa cerkev tudi kraj vašega počitka. Angel je pripeljal vašo dušo že v večnost, Cerkev vas pa še ne zapusti. Mrtvaški zvonček se oglasi v zvoniku in vsakdo, ki ga čuje, sklene svoje roke in moli za pokoj vaše duše. Bliža se dan pogreba. Cerkev se obleče v žalno obleko in daruje za vas najsvetejši dar. In ona, ki vas je pri rojstvu sprejela v svoje naročje, položi vaše mrtvo truplo v posvečen grob blizu sebe. Tukaj, med brati in sestrami boste čakali velikega dne vstajenja.

Vsi torej, otroci, odrasli in starčki, spoštujte svojo cerkev. Za vas je sezidana, v vaš blagor je posvečena. Tu ste bili očiščeni izvirnega greha, tu potrjeni v sveti veri, tu prejeli prvokrat zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa, tu prejeli nešteto milosti. Zatorej spoštujte svojo cerkev!

Ti pa, o Gospod, ki prebivaš tukaj v sredi svojega ljudstva, čuj naše prošnje! V ponižnosti pokleknemo pred tvojim oltarjem, zahvalimo te, da si nam dal cerkev, obljubimo ti zvestobo, dokler nas ne pokličeš v zmagoslavno Cerkev, kjer te bomo hvalili na vseh vekov veke. Amen.

Iv. Baloh.

Triindvajseta nedelja po binkoštih.

(Osmina posvečevanja cerkva.)

O farni sv. maši.

Danes je tej hiši zveličanje došlo.

Luk. 19, 10.

Danes teden smo obhajali obletnico posvečenja cerkva v vsej škofiji. Pa tudi danes se v cerkvenih in mašnih molitvah spominjamo skrivnosti polnih dogodkov, ki se vršé pri posvečevanju župnijske cerkve. — Kakšno veselje je pač, ko posvečujejo škof novo cerkev! Vsem vernikom, ki se cerkvene slovesnosti udeležijo, podeli škof eno leto nepopolnega odpustka, in za vsako obletnico poznejši čas — vsem, ki cerkev obišejo, štiri-deset dni odpustka.

Vprašam: Zakaj pa se posvečuje nova cerkev? Zato, ker se imajo v nji vršiti svete reči, predvsem daritev svete maše. — Vprašam vdruživ: Zakaj se obhaja potem še vsako leto obletnica tega posvečenja, ne samo enkrat, ampak leto za letom? Zato, da ne bi nikdar pozabili svetosti hiše božje in bi temu primerno bilo vsikdar naše vedenje v cerkvi.

Najvažnejše božje-služno opravilo v cerkvi je gotovo nedeljska farna sveta maša. — Večina faranov nima časa ob delavnikih priti k sv. maši, ob nedeljah pa se združi vsa župnija pri najsvetejši daritvi in takrat se ponudi vsakemu verniku prilika, da pokaže s svojim vedenjem spoštovanje do svetega kraja in ljubezen do matere farne cerkve. Kdor ni pobožno pri nedeljski službi božji, ali pa še celo ne pride ne, razodene s tem, da mu za cerkev nič mar ni.

Zato govorim danes o farni sv. maši, in sicer razložim:

I. da je velika čast za nas, če smo pri farni sv. maši;

II. da imata duša in telo dobiček od tega, če smo pobožno pri farni sv. maši, in

III. da sta duša in telo na izgubi, če farno sv. mašo zanemarjamo, ali če smo nespodobno pri sv. maši.

I. Presvitli cesar ima svoje ministre na Dunaju in po državi svoje zaupnike. Od časa do časa pokliče cesar enega ali drugega k sebi, da se z njim pogovori o kaki važni zadevi. Vsak

cesarjev podložnik si šteje v čast, če je smel ali mogel govoriti s svojim vladarjem. Tu pride nekateri, da se zahvali za kako odlikovanje; drugi, da zagotovi svojo vdanost, tretji, da prosi za kako milost. Ponižno so morali prositi, preden so se jim odprla vrata cesarskih soban, da se je njim sprejem dovolil.

Preljubi v Gospodu! Bog pa je vladar vsega sveta, in mi smo revni služabniki njegovi. „Boga moli in njemu samemu služi!“ — je ukazal naš Zveličar sam. — Vsak dan smo se dolžni Boga očeta z vernim srcem spominjati, in se v molitvi z njim pogovarjati. „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca!“

Posebno pa je nedelja v to odločena, da se ta dan pečamo v prvi vrsti z božjimi rečmi. Zlasti nedelja je tisti imenitni dan, ko Bog sam pride med nas in na oltarju vpričo vse množice postavi svoj prestol, kamor lahko pride vsak faran, da mu tam razodene svoje prošnje in želje.

Ni treba daleč hoditi, ni treba nič prositi, zvonovi se oglasijo s stolpa, in ti kakor božji klicarji vabijo vso faro, da se združi v farni cerkvi, da počasti tam nebeškega Očeta, z velikim darom sv. maše — s Telesom in Krvjo Gospodovo. Ob Jezusovem krstu v reki Jordan se je oglasil Bog oče: „Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam dopadenje.“

Ta ljubi sin njegov se prikaže na oltarju med sveto mašo, in če v njegovem imenu prosimo in častimo Boga očeta, ali ga moremo boljše častiti? Če Kristusovo prelito kri darujemo za spravo naših grehov, ali moremo kaj večjega donesti, da poplačamo svoje grešne dolgove?

„Kakor prekosi solnce vse zvezde — tako piše p. Martin Cochem — v svitlobi in gorkoti, in zemlji več koristi kot vse zvezde skupaj, ravnotako preseže pobožna pričujočnost pri sveti maši vsa dobra dela celega dneva po veljavi in koristi; in kakor je košček zlata več vreden, kot velik kos svinca, ravnotako je pobožna pričujočnost pri sv. maši več vredna, kakor mnoge molitve in spokorna dela.“ (Sv. maša, 278.)

Ali ni torej res velika čast za nas, da imamo sv. mašo, in da sploh smemo k sv. maši? Kakor so nekdam pastirci hiteli k jaslicam, da počaste novorojenega Zveličarja, z ravno takim veseljem in pobožnim srcem bi morali vsikdar mi priti k farni sveti maši, ne samo iz navade, ne samo zato, ker drugi gredo, ne zato, ker je doma dolgčas, ne zato, da družčino dobimo ali morda celo priložnost za greh — marveč s trdnim prepričanjem, da se

bližamo svojemu Gospodu Bogu, da se Njemu spoštljivo poklonimo.

Zato v nedeljo vse delo počiva, zato omijemo in osnažimo svoj obraz, zato se praznično oblečemo, da celo telo pokaže spoštovanje do sv. maše, in ne samo naša duša.

Kaj pa naj rečemo onim, ki slišijo vsako nedeljo vabiti zvonove k službi božji, pa vendar ne pridejo? Pa najdejo polno izgovorov, da morajo delati, da bodo kaj zaslužili, da morajo po kupčiji, da morajo na gore, da morajo na lov, na veselice — in tako pozabijo, da je Bog rekel: „Šest dni delaj; sedmi dan pa počivaj; ker je sobota Gospoda tvojega Boga.“

Ravno tisti zvonovi, ki tako lepo pojo, kadar kličejo k sveti maši — ravno tisti zvonovi bodo na sodnji dan tožili tako milo kristjane, češ, da niso bili vredni velike skrivnosti sv. maše

Ko je na Angleškem vladal strastni kralj Henrik VIII., je ta pod ostrimi kaznimi prepovedal hoditi k sv. maši. V tistem času je živel bogat in pobožen gospod, ki se za kraljevo zapoved ni menil. Bil je zatožen in sodnik mu je naložil kazen 500 cekinov. Gospod takoj odbere 500 lepih in novih cekinov, s podobo Kristusovo, ter jih odšteje sodniku. Sodnik ga porogljivo vpraša, zakaj je vendar za kazen prinesel tako lep denar. Gospod pa mu pravi: „Za greh bi imel, če bi prinesel slab denar za tako veliko milost, da sem smel biti pri sv. maši in mogel tam počastiti v presveti skrivnosti svojega Gospoda in Zveličarja.“

Ta mož je res čutil, da je velika milost biti pri sv. maši.

II. Toda svet išče povsod dobička in tudi zastran sv. maše se čuje večkrat izgovor: Kaj pa imam od tega, če grem k sveti maši?

Odgovor: Velik dobiček pridobiš — za dušo in telo.

1. Za dušo . . . Kako to?

Včasih gredo od kake družine otroci služiti, ali gredó fantje učiti se rokodelstva. Pač ob delavnikih nimajo časa, da bi domov hodili. Kako nedeljo, kake praznike obiščejo očeta in mater, da se z njimi pogovorijo, posvetujejo, potolažijo. Tako se utrjuje otroška vdanost do staršev in poživlja ljubezen med člani družine.

Nekaj enakega se godi v nedeljo pri farni sv. maši: vsi otroci cele fare pridejo skupaj k svojemu Očetu — Jezusu v tabernaklju, in k svoji materi — Mariji. In sad tega shoda je v prvi vrsti ta, da se poživijo vera, upanje, ljubezen v Boga, ki so podlaga vsega krščanskega življenja. Pri sv. obhajilu prejmemo dušno

hrano, da se okrepčavamo za dobro, pa tudi sv. maša nam naklanja dejansko milost, da ostanemo zvesti Bogu.

Prav živeti, ni lahka stvar; verska resnica je, da je človeku zato potrebna milost božja. Milost božjo pa prejemamo po molitvi, sv. zakramentih in — sv. maši.

a) Sv. maša je torej izdaten pripomoček za krščansko življenje.

To so dobro vedeli svetniki, ki so tako radi hodili k sveti maši. Sv. Ivana Šantalska je hodila po tri ure daleč ob nedeljah k sv. maši. Cesar Karel V. je imel veliko opravil in skrbi, vendar je bil vsak dan pri sv. maši.

Lahko se reče, da je to merilo krščanskega duha, kako se kateri udeležuje nedeljske službe božje. Kdor z veseljem prihaja k farni sv. maši in se ne oplaši od vsake malenkosti, in se tudi spodobno in pobožno vede pri sv. opravilu, ima gotovo ljubezen do Jezusa. Ali pa bomo mar rekli, da tisti ljubi Jezusa, ki k sveti maši ne pride? Ali mar ljubi tisti cerkev Kristusovo, ki strogo cerkveno zapoved zaničuje?

Kdor tako dela, je gotovo že globoko zabredel v versko mlačnost ali celo v brezverstvo!

b) Še nekaj. Znano je, da mora vsak župnik vsako nedeljo in zapovedan praznik maševati za svoje farane. Marsikdo ni v stanu priskrbeti, da bi se zanj sv. maša brala; mašuje pa se tudi za te pri farni sv. maši. Zato imaš več koristi, če si pri tej in doma pri sv. maši, kakor pri kateri drugi.

c) Res je to, da pride mnogo faranov v cerkev z grešnim srcem in tudi domov ne gredo opravičeni, kakor tisti farizej, ki se je prišel samo bahat v tempelj. Toda, če ima kdo tudi greh na svoji vesti, pa ima količkaj dobro voljo, bo imel zmiraj nekaj koristi od sv. maše. Spoznal bo lažje svoje grehe, jih lažje obžaloval in se poboljšal.

2. Pa tudi za telo sv. maša ni brez koristi... Mnogo mlačnežev se izgovarja: Kaj pa imam od tega, če grem k sveti maši; nekateri misli, da bo zlasti v delavnik vse zamudil, če bo šel k sv. maši. Pa to nikakor ni res! Ravno narobe! Skušnja z obilnimi zgledi potrjuje, da Bog naklanja bogat blagoslov onim, ki radi k sv. maši hodijo. Nedelja je Gospodov dan, zato jo moramo tudi njemu darovati; kdor nedeljo obrača v posvetne ali celo v pregrešne namene, tak nedeljo oropa Bogu — kako bo Bog še tak dan blagoslavljal? Svoj blagoslov je On obljubil

takim, ki njegove zapovedi spolnjujejo, in ne onim, ki jih prestopajo. Zato pravi sv. Vincencij Pavlanski nakratko: „Dva nimata nikoli nič — tisti, ki krade, in tisti, ki v nedeljo dela.“ Znan je tudi pregovor: Z Bogom začni vsako delo, pa bo dober tek imelo — kdaj bolj z Bogom kako delo pričnemo, kakor če smo prej pri sv. maši? Nekje visoko v gorah je živel bogat kmet, ki je imel svojih 40.000 K premoženja — ta mož je vsak dan hodil k sv. maši — rekel je: „Moj rajni oče so ravno tako delali.“

III. Poglejmo še zgubo, ki prihaja odtod, če kdo ne hodi k sv. maši ali pa se pri nedeljski službi božji vede nespodobno in brezbožno.

Zguba je dvojna: za telo in dušo.

1. a) Za dušo — — je že to prevelika zguba, da se odrečemo visoki časti, stopiti pred Jezusa, ki med sv. mašo pride na oltar. Ali naj zadenejo takega besede sv. Pavla: „Kdor ne ljubi Kristusa, naj bo izobčen!“

b) Kdor k farni sv. maši ne prihaja, zavrže najiminitnejši pripomoček za krščansko življenje. Cel teden ima polno glavo drugih skrbi, in v nedeljo si niti pol ure ne odtrga, da bi takrat mislil na Boga in svojo dušo! Ali je čudno potem, če tak vero zgubi? Kdor je začel sv. mašo opuščati, je nastopil pot, ki vodi v pekel. „Kdor ne ljubi, ostane v smrti!“ — „Kdor ne veruje, bo pogubljen!“

Da je to res, vedo najbolj sovražniki sv. vere in hudobni duh sam!

Kedar so začeli preganjati vero, so se obrnili preganjalci zmeraj najprej zoper sv. mašo.

Prvi kristjani so se zbirali k službi božji v podzemeljskih jamah, z nevarnostjo svojega življenja in imetja. Prej smo povedali, s kakimi strogimi kaznimi je angleški kralj Henrik VIII. prepovedal sv. mašo. Enako se je zgodilo na Ruskem, na Irskem, na Francoskem ob času prekucije, ko so na stotine duhovnikov pometali v morje ali postrelili. Krivoverec Martin Luter pripoveduje, da se mu je prikazal sam hudobni duh ter mu svetoval, da naj zavrže sv. mašo. Na Holandskem so kalvinci enkrat 19 duhovnikov na grozovit način pomorili, ker niso hoteli tajiti, da pride Kristus pri povzdigovanju na oltar.

Zakaj so krivoverci tako divjali zoper sv. mašo? Zato, ker vedo, da je piškava vera onega kristjana, ki se sramuje sv. maše; zato, ker vedo, da je sv. maša glavna opora sv. katoliške Cerkve.

Ali ni žalostno, da je med nami toliko izdajalcev največje skrivnosti?

c) Sv. vero imenuje sv. Avguštin naš največji zaklad, in ta zaklad izpostavi roparjem in tatovom, kdor še celo nedeljsko sveto mašo opušča.

Pa ne samo to: vselej ima tudi smrtni greh, kdor brez tehtnega vzroka ne pride k sv. maši. Cerkvena zapoved ne pravi: „Če hočeš iti, če se ti ravno poljubi — zapoved pravi: bodi! In cerkvena zapoved ne vелеva tega samo kmetu, ampak tudi gospodi, vsaj Bog je eden in isti za kmeta in gospodo...“

č) Obenem je tako opuščanje sv. maše vedno pohujšanje za druge..., da mislijo, da tudi njim ni treba k sv. maši. Gorje pa onemu, po katerem pohujšanje pride! Gosposki ljudje bi si s tem gradili zlato pot v nebesa, da bi preprostemu ljudstvu dajali lep zgled s pobožno pričujočnostjo pri sv. maši.

Če vse to pomislimo, je res žalostno, da je po naših trgih in mestih — in tudi vaseh — takih vernikov, ki celo v nedeljo ne pridejo k sv. maši. Ni jih veliko, ali kar jih je, jih je preveč; veren kristjan jih po svoje sodi, in obsodi.

Pa zakaj ne pridejo k sv. maši? Nekateri iz nevednosti, ker so zgrešili visok pomen sv. maše, kar ni čuda, vsaj jih ni k pridigam in ne h krščanskim naukom; drugi iz lakomnosti: rokodelci, vozniki, delavci itd.; zopet drugi, ker so preveč leni, ne ljubi se jim vstati, vsaka žrtev jim je preveč, na lov, na veselico se mora iti, k sv. maši ne; v cerkvi je premraz, prevroče, slab zrak itd.; zopet drugi, ker so preveč posvetnega duha tako, da jim nobena božja reč več ne diši...

„Quid ultra debui facere vineae meae et non feci?“ — bo lahko rekel Sodnik na sodnji dan. — Kaj sem vam hotel večjega pokloniti kakor sv. mašo, pa vi je niste bili vredni!

Zato človeški jezik ne more opisati zla, ki izvira odtod, ker mnogi verniki zaničujejo nedeljsko sv. mašo.

2. Naj le bodo omikani, naj le bodo učeni, naj le bodo bogati; po vsem tem Bog ne bo ljudi sodil. In marsikatera bogatija ima črva v sebi, ravno zato, ker se v hiši nedelja ne spoštuje.

Danes je tej hiši zveličanje došlo — je rekel Gospod Caheju, ko je stopil v njegovo hišo. Zakaj je Cahejevi hiši zveličanje došlo? Zato, ker je Kristus, Zveličar sveta, stopil vanjo, in

ker ga je Cahej vsprejel z vernim, spokornim srcem, saj je rekel: *Kar sem koga ogoljufal, mu četvero povrnem.*

Preljubi farani! Cahejevi hiši je podobna vaša farna cerkev. Po tej hiši, po vaši farni cerkvi bo tudi vam zveličanje došlo, če boste Jezusa, ki semkaj v to hišo prihaja in tukaj v tej hiši kraljuje, z vernim in pobožnim srcem vsprejemali,

Ker pride ravno pri sv. maši Jezus na oltar, zato je sveta maša najvažnejše cerkveno opravilo, za katero je treba največ pozornosti. Kaj bi vi rekli, če bi bil Cahej Jezusu hrbet obrnil? Hrbet obračajo Jezusu oni, ki ne prihajajo k sv. maši!

Pa to vas ne zadene, ker k sv. maši prihajate radi. A nekaj drugega se utegne zgoditi, da se nekateri pri službi božji prav ne obnašajo. Kaj bi vi rekli, če bi začel Cahej Jezusa žaliti? To delajo oni, ki se v cerkvi, posebno pri sv. maši, vedejo nesposobno. Sad današnje pridige bodi trden sklep: vselej hočemo kolikor mogoče biti pobožno in zbrano pri sv. maši.

Potem nam bo po tej hiši zveličanje došlo. Amen.

J. Mikš.

Štiriindvajseta nedelja po binkoštih.

Burja smrtne ure.

Glej, velik vihar je vstal na morju, tako, da so valovi čolnič pokrivali; Jezus pa je spal. Mat. 8, 24.

A. 1. Ljudje prehodijo in prevozijo kopno in morje, pa mnogokrat zadenejo na težave in zajdejo v grozne nevarnosti. Tako so se popotniki vozili po holandskem morju 3. novembra 1883; ladja trči na pečino ter se pri Tršelniku razbije. Vsi so se potopili, tudi dva misijonarja sta izgubila svoje življenje.

2. Različne in mnogotere so nevarnosti v našem življenju. Kaj je treba storiti, in kako se je v nevarnosti obnašati, nas prelepo uči današnji sveti evangelij. „Glej, velik vihar je vstal na morju, tako, da so valovi čolnič pokrivali; Jezus pa je spal.“ Učenci ga zbudijo govoreči: „Gospod! otmi nas, poginjamo. Jezus pa vstane, pomiri morje in vetrove.“ (Mat. 8, 23—27.)

3. Mi se sicer ne vozimo po globokih vodah; pa naše življenje je podobno razburjenemu morju. Val za valom treska v

ladjo našega telesa, dokler ne privihra poslednja burja, ki bo pokrila čolnič našega življenja. Zato premislimo danes burjo smrtne ure, in sicer: 1. njeno grozo; 2. njeno tolažbo.

B. 1. Pobožni Job zdihuje v hudi bolezni: „Človek, od žene rojen, kratek čas živi, in je z mnogimi nadlogami napolnjen.“ (Job 14, 1.) Res, obilne, hude in grozne so nadloge človeškega življenja; najgroznejša pa je smrtne ure burja, kar nam izpričuje:

a) beseda božja sv. pisma, ki pravi: „Smrt grešnikov je silno huda.“ (Ps. 33, 22.) In zopet: „Smrtne bolečine so me obdale, in potoki hudobij so me prestrašili. Pekla bolečine so me obdale; smrti zanjke so me prehitile“ — tako zdihuje kralj David v svojih nadlogah. (Ps. 17, 5–6.)

b) Tudi zgledi sv. pisma kažejo grozo smrtne burje. Savel, kralj, je v boju smrtno ranjen in na zemlji leži in vpije, se premetava in zvija. Na to dojde neki Amalečan, kateremu govori strašne, grešne besede: „Stopi name, in me umori, ker težave me obhajajo, in moja duša je še vsa v meni.“ (2. Kralj. 1, 9.) Tako grozne trenutke je imel tudi kralj Enehija na smrtni postelji: Kakor malo dete joče mogočni kralj; kakor reven črvič v prahu se zvija on, ki se je zdrav lesketal v najčistejšem zlatu. (Iz. 38.) To grozo nemile smrti nam pa izpričuje

c) vsakdanja prikazen. Rdeče lice se izpremeni v strašno bledino; milo oko postane kalno in preplašeno; miloba ustnic premine, srce trepeče; bolnik sam je celo razburjen, in domačini vsi zmešani in prestrašeni: „In glej! velik vihar je vstal na morju, tako, da so valovi čolnič pokrivali.“ (Mat. 8, 24.)

Tvoje oko se solzi, naše srce se boji grozne smrtne burje, kateri ne bo nihče ušel. Pa srečni smo, ker ljubi Bog nam je oskrbel pomoč in tolažbo za pregrozni smrtni boj. Pomislimo torej še:

2. Tolažbo v smrtni burji. Današnji sveti evangelij nam je vso, in popolnoma stavi pred oči v teh besedah: „In glej! velik vihar je vstal na morju, tako, da so valovi čolnič pokrivali; Jezus pa je spal.“ (Mat. 8, 24.)

Tolažbo v smrtnem boju nam daje 1. čolnič, ki pomeni sv. katoliško Cerkev. Vse mora umreti; tudi kristjani niso izvzeti; pa največja sreča in tolažba za nas je, da smo v Jezusovi ladji, sv. katoliški Cerkvi. To je tolažilo že sv. Terezijo, ki je na smrtni postelji ponavljala besede: „To me veseli, da sem katoličanka!“ Še

celo krivoverec Martin Luter je svoji umirajoči materi, ki ga vpraša: „Moj sin! povej mi sedaj, česa naj se držim, ali nove vere ali stare katoliške vere,“ moral reči: „Živeti je lažje v novi veri, umreti pa je boljše v katoliški Cerkvi.“ Če smo dobri katoličani, to bo tudi nas tolažilo ob smrtni burji. — V čolniču so bili apostoli, in to nam kaže naše tolažnike 2. mašnike ali naslednike apostolov. Sicer nekateri mašnike zaničujejo; pa čudežno, ko nastane burja hude bolezní ali celo grozne smrti, tedaj pa prosijo za duhovnika, da bi jih prišel tolažit.

Tako je storil najhudobnejši sovražnik sv. vere — Voltaire, ki bi bil najrajši v življenju vse duhovnike pregnal; ob smrti pa milo prosi za spovednika, pa hudobni tovariši, ki so bili pri njem, niso pustili duhovnika k bolniku. Naš najboljši tolažnik ob smrti nam je duhovnik; ko nas vse zapusti, in zbeži, on še pride ter nas tolaži. To se vidi zlasti, ko razsaja kolera, legar in druge nevarne in nalezljive bolezni.

Največja tolažba ob smrti nam pa je 3. mili Jezus sam. „In glej! velik vihar je vstal na morju, tako, da so valovi čolnič pokrivali; on pa je spal.“ (Mat. 8, 24.) Jezus je pričujoč v presvetem Rešnjem Telesu; ko nas napade smrtna nevarnost, se nam da za popotnico prinesiti, nas obvaruje potopa in večnega pogubljenja, da naša duša mirno in veselo skozi smrtne valove preplava v nebeško domovino.

C. Predočil sem vam burjo smrtne ure, njeno grozo in tolažbo! Prav pogosto jo preišljujemo, da bomo radi ostali v čolniču sv. katoliške Cerkve poleg Jezusa. In že zdaj ga prosimo, naj nas ljubi Jezus ne zapusti v nobeni nevarnosti, in ob smrtni uri nam naj pride na pomoč in tolažbo.

O Jezus! kadar pride
življenja zadnji čas,
da strah nas ne obide,
obišči Jezus nas.

Ti sprejmi duše naše,
o Jezus! v sveti raj;
pastir nebeške paše,
jih pasi vekomaj!

Simon Gaberc.

Katehetične pridige.¹

XVI. Krščansko upanje.

Mi imamo upanje večnega življenja,
katero je Bog, ki ne laže, obljubil pred
začetkom sveta. Tit. 1, 2.

Med raznimi barvami cerkvenih oblačil gotovo najbolj vzbuja pozornost zelena barva, ker pride le redkokdaj na vrsto. Zelena barva v cerkveni službi pomeni — kakor sicer v življenju sploh — upanje. — Kadar na spomlad začne poganjati po travnikih in bregovih nova trava, kadar požene drevje in grmovje novo zelenje, ko priklije izpod brazde novo žito, tedaj se vzbudi v srcu poljedelca veselo upanje na bogato jesen. Da, zelena barva je prava barva upanja.

Ko bi pa v začetku majnika travniki ne kazali še nikakega zelenja, ko bi bilo v juniju drevje še golo in polje še prazno, bi se s plahim očesom oziral poljedelec v bodočnost. Pomladansko zelenje pa navdaja njegovo srce z upanjem, upanje ga prešinja z veseljem, ki mu daje moč, da prenaša ves trud svojega težavnega poklica v vročem delu pogumno in z lahkoto, ker ima vedno pred očmi bogato plačilo za svoje napore. — Kakor pomladansko zelenje navdaja poljedelca z upanjem in ga krepa za vse težave, tako naj nas kristjane vspodbuja zelena cerkvena barva k upanju na večno plačilo. Da bi tudi mi v tem upanju dobivali vedno moči v bojih življenja, zato hočem danes natančneje govoriti o krščanskem upanju. Ti pa, o Marija, upanje naše, bodi mi pomočnica pri tem sv. opravilu!

Poljedelec, ki bi spomladi ne imel nikakega upanja na jesenske pridelke, bi gotovo opustil vsako delo, in kristjan, ki bi ne imel krščanskega upanja, bi opustil vsa dobra dela, ves boj zoper hudo nagnjenje in vdal bi se svojim strastem. Zato pa je krščansko upanje za naše zveličanje neobhodno potrebno.

Kaj pa se pravi krščansko upati? Katekizem nam odgovarja: Krščansko upati se pravi, trdno in zanesljivo vse pričakovati, kar nam je Bog obljubil zaradi zaslужenja Jezusa Kristusa.

¹ Glej Duh. Past. I. 1909., str. 634.

Upanje je torej pričakovanje, in sicer pričakovanje nekaj dobrega, prijetnega, kajti pričakovanje kaj hudega in neprijetnega se imenuje strah ali bojazen. Nekaj dobrega torej moramo pričakovati od Boga, in sicer zato, ker nam je to obljubil in obljubil zaradi zasluženja Jezusa Kristusa. Ako bi nas begala naša nevrednost in grešnost, da ne bi mogli pričakovati večnega veselja, tedaj nam mora dajati pogum in zaupanje neskončno zasluženje Zveličarjevo, saj je Bog svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da, kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje (Jan. 3, 16.) in „Nobeno drugo ime pod nebom (kakor Jezusovo) ni dano ljudem, v katerem bi mogli biti zveličani“ (Dj. ap. 4, 12).

Večno življenje nam je torej Bog obljubil, večno zveličanje v nebesih trdno pričakujemo od Boga zaradi zasluženja Jezusa Kristusa. „Kakor resnično jaz živim, pravi Gospod, nečem smrti grešnika, temveč, da se hudobni vrne s svojega pota in živi“ (Eceh. 33, 11). „Veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih.“ (Mat. 5, 12), obeta Gospod.

Večno plačilo v nebesih so pričakovali sv. mučenci, zato so rajši svoje življenje dali, svojo kri prelili, kot da bi bili Boga zatajili. Zaradi večnega veselja v nebesih so zapustile brezštevne nedolžne duše svet in njegovo veselje, prodale svoje posvetno premoženje in razdelile med uboge in same v revščini in ponižnosti Bogu služile. Zaradi večnega zveličanja so zapustili razvajeni grešniki svoje pohujšljivo življenje in kot strogi spokorniki pokorili telo z njegovimi počutki. Da, krščansko upanje je delalo in še dela čuda zatajevanja in daritev.

Večno zveličanje nam je obljubil Bog, pa tudi pri pomočke, da ga moremo doseči. Kot grešniki ne bi mogli v nebesa, zato nam je dal Kristus sv. zakramente, ki nam naklanjajo odpuščanje grehov in delijo milost božjo. „Katerim boste grehe odpustili, so jim odpuščeni“ (Jan 20, 23.), pravi Gospod in ko ga vpraša Peter: „Kolikokrat bo grešil zoper mene moj brat in naj mu odpustim, do sedemkrat?“ mu reče Jezus: „Ne rečem ti do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat“ (Mat. 18, 21. 22.). Glejte, toliko usmiljenje, toliko prizanašanje nasproti grešnikom naročuje Zveličar apostolom in njihovim naslednikom. Koliko milosti in nebeške pomoči pa obljublja z besedami: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan“ (Jan. 6, 55.)

Pa ne samo večne, temveč tudi časne dobrote smemo upati od Boga, saj nas je Zveličar tako ljubeznivo potolažil: „Ne skrbite torej, rekoč: Kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili, ali s čim se bomo oblačili, ker po vsem tem vprašujejo neverniki. Saj ve vaš Oče nebeški, da vsega tega potrebujete. Iščite torej najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to vam bo privrženo“ (Mat. 6, 31—33).

Seveda nam pa Bog obljublja in podeljuje časne dobrote iz tega namena, da bi mi po njih lažje dosegli večno življenje v nebesih. Bog nam daje zdravje, da moremo obiskovati službo božjo, da se moremo poučiti v krščanskih remicah, da moremo prejemati sv. zakramente, da moremo spolnovati dolžnosti svojega stanu. Daje nam časni blagoslov, da moremo toliko bolj brez posvetnih skrbi delati za nebesa. Kako težko bo mislil na Boga in svoje zveličanje, komur je ogenj vpepelil hišo in vsa gospodarska poslopja, kako vtopljen v posvetno nesrečo bo, komur toča pobije vse poljske pridelke ali obišče kaka druga huda nesreča njega ali njegovo družino. Zgodi se pa tudi mnogokrat, da je časno blagostanje komu v večno nesrečo, zato pa pošlje tudi dobri nebeški Oče časno nesrečo, da odvrne večno pogubo.

Bog nam je torej obljubil večno življenje, pomočke, da ga dosežemo in tudi časne dobrote, ako so nam v prid k večni sreči. Ali se pa moremo zanesti, da nam bo dal, kar je obljubil? Ako bi nam obljubil izdatno pomoč v nesreči človek, ki sam pomoči najbolj potrebuje, tedaj bi se mi gotovo prav nič ne zanašali nanj. Toda Bog je vsemogočen, pri njem „ni nemogoča nobena reč“ (Luk. 1, 07.), zato nam lahko podeli vse, kar nam je obljubil. Pa ne samo, da nam lahko vse podeli, temveč on nam daje tudi z veseljem in rad, ker je neskončno dobrotljiv in usmiljen. „Hvalite Gospoda, ker je dober, ker vekomaj je njegovo usmiljenje“ (Ps. 135, 1.), nam govori sv. pismo. Bog je pa tudi resničen in zvest, kar reče, je res, kar obljubi, gotovo izpolni. „Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle“ (Mat. 24, 35.), govori naš Zveličar.

Kako trdno more vsak zaupati na Boga, pravični in grešnik, da mu bo gotovo dal pomočke, da more doseči večno zveličanje.

Tako trdno zaupanje na Boga je imela sv. devica Klara. Iz njenega življenja je znano, da je bil nekoč v samostanu en sam kruh, čas kosila pa že blizu. Klara pokliče strežnico in ji ukaže,

da naj da polovico kruha samostanskim bratom, od druge polovice pa naj nareže petdeset kosčkov za sestre. Strežnica ji odgovori: „Tu je pač treba čudeža, da toliko kosčkov narežem.“ A, ko reže kruh, dobi vsaka sestra velik kos.

Drugikrat hočejo razuzdani in brezverni vojščaki ponoči napasti samostan. Že pridrve s strašnim tuljenjem in pristavijo lestve in plezajo vrh zidovja. V tej nevarnosti da prenesti presveto Rešnje Telo k vratom samostana, poklekne pred Jezusa in moli zaupno: „Otmi Gospod svoje služabnice, ne daj zverem duš, ki te hvalijo!“ In glejte, tu začuje glas: „Vedno boš pod mojim varstvom.“ Pri tej priči se poloti sovražnikov velik strah, nevidna moč jih zapodi v beg, nekateri popadajo z zidovja, drugi se zvrnejo z lestev, vse beži, samostan in redovnice so rešene.

To je bilo trdno zaupanje v božje varstvo, zato je bilo pa tudi uslišano. Tudi mi moramo neomahljivo upati na božjo pomoč in potem se nam ni ničesar bati. Seveda pa moramo tudi mi storiti, kar je v naši moči. Ako bi se mi zanašali le na božjo pomoč in usmiljenje, tedaj bi bilo naše zaupanje predrzno. Prav mnogokrat se greši radi predrznega zaupanja z izgovorom: „Saj Bog je dober, saj ne kaznuje takoj, se bom pa izpovedal, bom pa delal pokoro, ko bom star.“ Takim veljajo besede sv. apostola Pavla: „Nikar se ne motite, Bog se ne da zasmehovati.“ (Gal. 6, 7.) Sv. Avguštin, ko govori o desnem razbojniku, po pravici pravi: „Eden je, da ne obupaš, samo eden je, da predrzno ne zaupaš.“

Na Angleškem je živel bogat plemenitaš, deloma v glavnem mestu Londonu, deloma na svoji pristavi na kmetih. Njegovo življenje je bilo silno pregrešno in pohujšljivo. Ako ga je kdo opomnil, da naj se poboljša, je navadno odvrnil: „Je še časa dovolj, jaz imam dva svoja duhovnika, enega v Londonu, enega na pristavi, kadar bom čutil, da gre h koncu z menoj, se bom že lahko izpovedal.“ Nekoč se pelje iz Londona na pristavo. Med potjo ga napadejo hude bolečine. Eden služabnik hiti v mesto, drugi na pristavo po duhovnika in zdravnika. Ko prideta, je bil plemenitaš že mrtev. „Bog se ne da zasmehovati.“

Kdor pa se resno trudi za svojo večno in časno srečo njemu se ni treba bati, da bi ga Bog zapustil. Žalostno je, da je dandanašnji, posebno po velikih mestih, mnogo nesrečnežev, ki nimajo vere in torej tudi ne zaupanja v božjo pomoč in usmiljenje in si jih leto za letom veliko siloma vzame življenje. Oj, koliko gorja za starše, koliko gorja in sramote za otroke staršev-samomorilcev, koliko gorja in bridkosti za zapuščene družine! Oj, koliko večnega gorja za samomorilce same!

Ko premišljujemo vso to grozo, moramo biti pač iz srca hvaležni Bogu za dar sv. vere, iz katere izvira veselo upanje na pomoč in usmiljenje našega dobrega nebeškega Očeta. Ni je nobene bolj tolažilne zavesti, kot je veselo in trdno upanje, da dobimo za ves trud in trpljenje na zemlji večno plačilo v nebesih. Amen.

Ferdinand Gregorec.

XVII. Molitev.

Treba je vedno moliti in ne nehati.

Luk. 18, 1.

Revež, ki hodi od hiše do hiše, da si izprosi, kar potrebuje, si dobro zapomni one gospodarje in gospodinje, ki ga rado-voljno obdarijo. Zapomni si pa tudi one hiše, iz katerih ga po-ženejo z grdo in praznega. In menite li, da bo šel še prosit v tako hišo, kjer so ga ošteli in odpodili brez daru? Kaj ne, morda bo poizkusil svojo srečo vdrugič, v tretje gotovo ne več.

Tako je tudi z nami. Tudi mi molimo, prosimo Boga, ker upamo, da bomo prejeli od njega časnih in večnih dobrot. Kdor bi pa od Boga ničesar ne pričakoval, ta bi se zanj tudi ne menil, tak človek bi tudi nič ne molil.

Molitev torej razodeva naše upanje. Ker je molitev zna-menje upanja, moramo biti o nji dobro poučeni in zato je treba, da o nji kaj več izpregovorimo, kar hočemo danes z božjo po-močjo začeti.

Najprej vprašamo, kaj je molitev? Katekizem nam odgovorja: Molitev je pobožno povzdigovanje duha k Bogu. Naše misli se kaj rade drže zemlje in tega, kar je na njej, in kar prehajajo od predmeta do predmeta, od dogodka do dogodka. Ako ti pride pred oči spominska podobica tvojega prvega svetega obhajila, tedaj se ti prikaže v mislih po vrsti vse opravilo onega blaženega dne, spomniš se na onega duhovnika, ki te je pri-pravljal za prvo sveto obhajilo, spomniš se na one, s katerimi si bil takrat skupaj in za vsakim pohite tvoje misli in se mude zdaj pri tem, zdaj zopet pri drugem. Ako pa hočemo prav moliti, tedaj moramo pa svoje misli odtrgati od sveta in misliti na Boga. Naše misli se nekako vzdignejo v nebeške višave. Toda same misli na Boga še niso prava molitev, temveč mi moramo misliti nanj z ljubeznijo do njega, s hrepenjenjem po njem. In ravno

tega našim molitvam večkrat manjka. Mi si molitev navadno mislimo kot prošnjo in zato tudi posebno goreče in zbrano molimo, kadar nas stiska kak strah ali nam žuga kaka nesreča. Kako zaupne izdihljeje pošilja proti nebu bolnik, kako obilno se zbirajo verniki, da v procesijah prosijo Boga ljubega dežja, kadar v dolgo trajni suši vse zelenje gine in vene na zemlji, kako kleči vsa množica na goli zemlji in dviguje ne samo srce, temveč tudi oči in roke z zaupanjem proti milemu nebu, kadar se ob strašnem potresu majejo in žugajo odpreti tla pod njimi.

Toda, predragi v Gospodu, molitev ni in ne sme biti samo prošnja, temveč ima predvsem še drug namen. Naš Gospod in Zveličar ni učil samo moliti: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh,“ temveč tudi, in sicer najprej: „Posvečeno bodi tvoje ime!“ Torej molitev mora biti v prvi vrsti češčenje večnega Boga. Nevesta Kristusova in naša mati sveta katoliška Cerkev je dobila iz nebes pouk, kako se mora častiti troedini Bog, zato poje pri svojem najsvetejšem opravilu, pri sv. daritvi, angelske speve: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Tebe hvalimo, tebe častimo, tebe molimo, tebe poveljučujemo, tebe zahvaljujemo za tvoje veličastvo,“ in na drugem mestu pri vsaki sveti maši poje: „Svet, svet, svet, Gospod Bog vojskinih trum. Nebo in zemlja sta polna tvojega veličastva. Hozana na višavah! Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem. Hozana na višavah!“

Zatopimo se tudi mi s sv. Cerkvijo v mogočnost, veličastvo, dobroto, ljubezen in usmiljenje troedinega Boga. Tedaj se bo vzbudilo češčenje njegove vzvišenosti v naših srcih in bo vzkipelo v navdušeni klic: „Čast bodi Očetu in Sinu in Sv. Duhu!“

Božje veličastvo se razodeva posebno v njegovi vsemogočnosti, ta vsemogočnost se pa kaže v vesoljnem stvarstvu. Ako pa preišljujemo stvarstvo in njegov namen, tedaj pa vidimo, kako je Bog do nas dobrotljiv. Vse je ustvarjeno za človeka, njemu v korist in veselje. Solnce, luna, zvezde, drevje na vrtu in v gozdu, zlato žito na polju, pisano cvetje na travniku, bistri studenci, urni potoki, mogočne reke prostrano morje in kar živi in giblje, vse je za te ustvarjeno, o človek! Poleg tega pa leto za letom, dan na dan, vsako uro, da vsak trenotek prejemamo dobroto na dobroto od najboljšega Očeta v nebesih.

Ali se ne bo naše srce pri takem preišljevanju topilo v hvaležnosti do svojega Očeta v nebesih? Ali ne bomo to, kar v

srcu čutimo, tudi nazunaj pokazali, s svojim jezikom oznanjevali? Tako hvaležno premišljevanje božjih dobrot je tudi molitev, in sicer zahvalna molitev.

V človeški naravi je, da se zahvalimo, kadar kaj nezaslužnega prejmemo, v človeški naravi je pa tudi, da zahvalo pričakujemo, ako komu kaj podarimo. Dobri starši uče svoje otroke v prvi, še tako nežni mladosti, zahvaliti se za vsak dar.

Dobro si zapomnimo berača, ki se ne zahvali in celo godrnjaje spravi dar, in v prihodnje se mu bo težko odprla naša roka ali celo ne. Znano je pa tudi, da je prijazna zahvala najbolj vspešno priporočilo za nadaljno pomoč.

Tako je naše srce. To srce pa je ustvarjeno po podobi božji, iz tega lahko z gotovostjo sklepamo, da tudi Bog pričakuje hvaležnosti od človeških otrok, ko jih dan na dan obsipa s svojim blagoslovom. Kakor uči dobra mati svoje dete zahvaljevati se za vsak dar, tako pa tudi sv. katoliška Cerkev, naša duhovna mati, skrbi, da bi mi njeni otroci kdaj ne pozabili se spodobno zahvaliti Bogu za prejete dobrote, dušne in telesne, zato je vpejlala skupno zahvalo pri javni službi božji. Da bi nobeden njenih otrok ne pozabil se zahvaliti dobremu nebeškemu Očetu za varstvo in dobrote celega poletja, zato zapoje prvo nedeljo meseca novembra tako slovesno in veličastno zahvalno pesem: „Te Deum laudamus“ — „Tebe Boga hvalimo“. Ta slovesni hvalospev se oglasi in utopi v hvaležnost naša srca koncem leta, ob vseh važnejših obletnicah, ob novih mašah, ob sklepu svetega misijona in ob sklepu drugih cerkvenih slovesnosti, kjer se zahvaljujemo ljubemu Bogu za bogate duhovne dobrote.

Po zgledu svoje skrbne matere sv. Cerkve zahvaljujmo se tudi mi pogostno Bogu za prejete dobrote ob raznih prilikah. Takoj, ko se zjutraj vzbudiš, dvigni hvaležno svoje misli k Bogu, ker si se vzbudil zdrav in krepak; mnogo jih je namreč, ki gredo zvečer zdravi počivat, toda zjutraj se ne prebude več.

In čez dan, kolikokrat te silijo dogodki, da se spomniš hvaležno na Boga. Bil si ti in tvoje imetje v nevarnosti, pa oddahnil si se, nesreča se te je ognila. „Hvala Bogu!“ takó vzdihne iz globočine srca ob takih prilikah veren kristjan. Nebo se prevleče z groznimi oblaki, že švigajo pogubne strele po nebu, strahoma se oziraš kvišku, trepetaš, toda glej, nič ne bo hudega, polagoma se jamejo oblaki deliti in nazadnje se vse razžene, nič ni hudega. Hvala Bogu!

Dokončal si to in ono delo, dobro in srečno. Hvala Bogu! Sto in sto prilik imamo vsak dan zahvaljevati se dobremu Bogu, posebno pa še ob koncu dneva. Saj berete časnike. Kaj se tam vse ne zve od blizu in daleč, toda mnogo več hudega kot dobrega. In glej, dragi kristjan, vse ono hudo bi bilo lahko prišlo nad tvojo hišo, pa po božji dobroti ni prišlo. Kaj ne, sramotno bi bilo, ako bi se vsak večer ne zahvalil zato ljubemu Očetu nebeškemu iz vsega svojega srca.

Da je Bogu ljubo, ako ga mi v molitvi častimo in zahvaljujemo, je lahko umevno; da mu je pa prijetna tudi ona molitev, s katero ga prosimo pomoči, bo pa kdo težje razumel. Ako bi nas prosilci vedno in vedno nadlegovali, bi se mi seveda kmalu naveličali, toda mislimo si moža plemenitega srca in silno premožnega. Ta mož naj bi živel sredi revnega, toda dobrega ljudstva. Menite-li, da bi temu blagemu možu ne bilo nekako hudo pri srcu, ko bi nihče izmed teh ljudi, tudi v najhujši bedi in revščini, ne potrkal na njegova vrata, nihče ga ne prosil pomoči. Kako potrht bi bil v vsi svoji sreči in svojem bogastvu, potrht za to, ker nima pri tem dobrem ljudstvu nikakega zaupanja. Kako vesel bi bil pa nasprotno, ako bi se ljudstvo zaupno zatekalo k njemu v svojih stiskah, kako milo bi mu bilo pri srcu, ko bi videl, da njegovo obilno imetje suši solze ubogih trpinov. Saj je resnična beseda Gospodova: „Veliko boljše je dajati, kakor sprejemati.“ (Dj. ap. 20, 35.)

Ravnotako tudi Bogu vsemogočnemu gospodarju nebes in zemlje ni ljubo, ako se mi ubogi in celo nezmožni črvički na zemlji v svojih stiskah ne obračamo k njemu za pomoč in varstvo. Ljubo mu pa je, ako ga mi s prošnjo in molitvijo kličemo na pomoč, da s tem pokažemo svoje zaupanje v njegovo dobroto, usmiljenost in vsemogočnost.

Ljubemu Bogu je naša prošnja tako dopadljiva, da nam vselej ne pomaga, ako ga ne prosimo, da nas s stisko in nesrečo prisili, da se k njemu zatečemo. Kakor pameten oče ne kupi svojemu otroku novega oblačila, dokler ga ne prosi, četudi vidi, da je otrok potrebuje, tako nam tudi nebeški Oče ne pomaga, četudi smo v potrebi, dokler ga zaupno ne prosimo. Zato je sam Sin božji, ki najbolje ve, kako vesele nebeškega Očeta naše prošnje, naročil: „Prosrite in se vam bo dalo; iščite, in naši boste; trkajte, in se vam bo odprlo.“ (Luk. 11, 9.)

Resničnost teh Gospodovih besedi nam potrjuje množica zgledov uslišanih zaupnih prošnjih molitev, katerih enega naj vam povem: Živela sta oče in mati z osmerimi otroci, katerih najstarejši je imel šele šestnajst let. Zgodi se pa, da oče nagloma umrje. To je ubogo vdovo tako potrla, da je tudi ona obolela in došli zdravnik je izjavil, da je bolnica v skrajni nevarnosti. Ko ji je dušni pastir podelil sv. zakramente za umirajoče, so ga obstopili ubogi otročiči in glasno jokali. Dobri gospod jih potolaži rekoč: „Otročiči, pri Bogu je vse mogoče. Molite, saj Bog je tako dober, in posebno otročiče on rad vselej usliši. Naroči naj izmolijo devet dni vsak dan po tri očenaše in češčenamarije s pristavkom: „Ljubi Bog, ozdravi nam nater.“ Naročil jim je tudi, naj to molitev vselej opravijo pobožno in seveda kleče. Otroci so tako storili in molili prav zaupno in pristavili še: „Spomni se o premila Devica Marija.“ Šesti dan se je materi obrnilo na bolje, deveti dan je bila zdrava in deseti dan je prejela v cerkvi sv. obhajilo. Glejte, vseh zaupne, iskrene molitve!

Bogu pa ni ljuba samo prošnja nedolžnih otročičev, temveč omehča njegovo srce celo tudi, kadar pride iz nevrednih ust in grešnega srca. Kako tolažljivo je, kar pripoveduje Zveličar o ponižnem cestinarju, kako je od daleč stal in še oči ni hotel proti nebu vzdigniti v svesti si svoje nevrednosti, ter trkal na svoje prsi, rekoč: „Bog, bodi milostljiv meni grešniku!“ In kaj pravi Gospod o njem: „Vam povem, ta je šel opravičen v svojo hišo.“ (Luk. 18, 14.) Naj vam omenim še desnega razbojnika na križu! Kako vdano in ponižno skesan se obrne k Odrešeniku z besedami: „Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo.“ (Luk. 23, 42.) Takoj se je omečilo Gospodovo srce: „Resnično, ti povem, danes boš z menoj v raj.“ (Luk. 23, 43.)

Ako torej hočemo prejemati od Boga potrebnih dobrot za dušo in telo, ako hočemo doseči odpuščanje svojih grehov, prosimo zaupno in ponižno, kličimo s svojo materjo, sv. Cerkvijo: „Gospod usmili se nas . . .“ Imenitno je govoriti s papežem ali s cesarjem, toda malo jih je tako počeščenih. Neizmerno slavnejši pa je občevati z vladarjem vseh vladarjev, s samim Bogom, in človek je tako srečen, da more govoriti s svojim Stvarnikom. Kar ne more niti žarno solnce, kar ne morejo milijoni zvezd, to moreš storiti ti, ti moreš govoriti s svojim Bogom. Ali se ne bodeš z veseljem poslužil te neizrekljivo visoke časti in rad govoril z Bogom, ga v molitvi častil in slavil, zahvaljeval in prosil vedno in povsod po želji Zveličarjevi: „Treba je vedno moliti in ne jenjati.“ (Luk. 18, 1.) Amen.

Ferdinand Gregorec.

XVIII. Molitev je potrebna in koristna.

Prositate, in se vam bo dalo. Luk. 11, 9.

Zanimivo je opazovati duhovno napredovanje ali nazadovanje mladega človeka. Otročiči navadno radi molijo. Pazljivo gledajo pri molitvi na starejše ljudi in jih posnemajo, sklepajo svoje male ročice in se prekrizujejo. Dokler hodijo v šolo, opravljajo redno svoje jutranje in večerne molitve; ko pa izostanejo iz šole, pa morda že bolj malomarno molijo, jamejo svoje navadne molitve okrajševati in dobe že semtertje kdaj kak izgovor, da opuste molitev. Tako gre polagoma nazaj, da naposled eden ali drugi opusti vsako dobro in resno molitev. Kadar vidimo to pri kakem človeku, da tako gine in peša njegova molitev, opazujemo obenem, da se pri njem javljajo različne slabosti, pogreški in pregrehe. V kolikor ponehuje molitev, v toliko narašča kletev, nespodobno vedenje v cerkvi, upornost nasproti staršem in predstojnikom, pohujšljivo in nespodobno govorjenje in tudi dejanje in vse druge pregrehe. Če peša pri človeku molitev, peša tudi pobožno, krščansko življenje; če pa napreduje molitev, raste in se razvija tudi sveto in čednostno življenje.

Ta vsakdanja izkušnja nas dovolj uči, da je molitev za krščansko življenje potrebna in koristna, o čemur se hočemo v današnjem govoru natančneje poučiti.

„Težak jarem leži nad Adamovimi otroci od dne njih rojstva do dne njih pokopa v mater vseh ljudi,“ (Sir. 40, 1.) pravi sveto pismo, in res je tako. Veliko skrbi, bridkosti in težav mora prenašati ubogo človeško srce. Pogosto je pa to trpljenje tako, da se ga človek iz svoje moči ne more rešiti; nezmožen je v tem oziru kot malo dete. Kaj pa stori malo dete, kadar mu preti nevarnost, kadar mu žuga nesreča? Kaj ne, takrat kliče očeta ali mater na pomoč. In oče ali mati pride, vzame otročička v naročje, in ves strah je proč, vsa nevarnost pri kraju.

Ti pa morda nimaš več očeta ali matere in ko bi jih tudi imel, bi ti ne bilo nič pomagano, ker nevarnost ali nesreča, ki ti žuga, presega človeške moči. Kam se boš obrnil, koga klical na pomoč? Nič se ne boj, tudi ti imaš očeta, tudi ti imaš mater, namreč v sv. nebesih. Le do njega se obrni v zaupni molitvi, kadar stiskajo težave tvoje revno srce, in kakor ti v trenutku

rešiš svoje ljubo dete nevarnosti, tako boš dobil tudi nenadoma pomoč iz nebes.

Zavest naše onemoglosti v križih življenja je napotila ljudi vseh narodov na zemlji, tudi onih, ki ne poznajo pravega Boga, da so se v vseh nevarnostih obračali v molitvah do višjih bitij, do svojih božanstev. Zato se ne najde na vesoljni zemlji, kakor ne naroda brez božanstva, tudi ne brez molitve. Iz tega že je razvidno, da je molitev srčna potreba človeškega rodu.

Že v zgodbah sv. pisma najdemo premnogo zgledov zaupne molitve k Bogu. Mozes, vodnik Izraelskega ljudstva iz Egipta v obljubljeni deželo, kolikokrat se je on obrnil z vsem zaupanjem k Bogu za pomoč! Ko je pripeljal ljudstvo do Rdečega morja, ko mu je pošla hrana v puščavi, ko je huda žeja morila ljudstvo, ko so jih nadlegovale strupene kače, vselej je on zaupno stopil pred Gospoda in bil je uslišan in njegovo ljudstvo rešeno. — V veliki stiski je bila Suzana po nedolžnem k smrti obsojena, vzdihnila je iz globočine svojega srca za pomoč k Bogu in on jo je hipoma po Danielu rešil iz rok dveh hudobnih starcev. — „Bog nebes, stvarnik voda, in Gospod vseh stvari, usliši mene revno, ki te prosi in zaupa v tvojo milost“ (Judita, 9, 3, 17.), je klicala Judita kleče pred Gospodom, oblečena v spokorna oblačila in Bog jo je uslišal v veliki stiski in ji dal v roko glavo Koloferna, sovražnika njenega ljudstva.

Ker nam je molitev v naših stiskah tako zelo potrebna, nam jo je Zveličar tako pogostno priporočal. „Prosrite in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in se vam bo odprlo. Zakaj slehern, kateri prosi, prejme, in kdor išče, najde, in kdor trka, se mu odpre.“ (Luk. 11, 9. 10.) Kako skrbno je opominjal svoje učence na Oljiski gori: „Čujte in molite, da ne pridete v izkušnjava.“ (Mat. 26, 41.). Njegov opomin je bil brezuspešen, apostoli so spali dalje, toda žalostni so bili nasledki te malomarnosti, prišel je čas poizkušnje in oni, ki so spali, ko je bil čas moliti, so vsi zapustili Gospoda in Peter ga je celo zatajil.

„Besede mičejo, zgledi vlečejo,“ pravi pregovor, zato pa Zveličar ni samo veleva vedno moliti in ne nehati, temveč je s tem, da je sam prav mnogo molil, dajal svojim učencem najlepši zgled. Premolil je cele noči, posebno preden je storil kaj važnega. Molil je, preden je izvolil svoje apostole, molil, preden je pomnožil čudežno kruhe v puščavi, molil, preden je obudil Lazarja k življenju, opravil za apostole in vernike prelepo

molitev po zadnji večerji, milo molil na Oljiski gori in na križu. Molitev Gospodova je učence tako izpodbudila, da so ga prosili, naj tudi nje nauči moliti in so sami tudi radi in mnogo molili.

Kakor so apostoli posnemali zgled svojega učenika, tako ga moramo tudi mi, ako se hočemo zveličati. Učitelji pobožnega življenja pravijo, da naša duša diha, kadar molimo; svojo dušo torej zaduši, kdor ne moli. Kakor telo brez dihanja umrje, tako izgubi duša večno življenje, zabrede v smrtni greh, ako človek opusti molitev.

Molitev je priprava na sv. nebesa. V nebesih bo vsa radost zveličanih večna molitev in češčenje troedinega Boga. Kdor hoče tedaj kdaj priti v nebesa, mora že na svetu rad moliti. Kdor opušča molitev, mrzi cerkev in službo božjo, tak se sam izključuje iz sv. nebes, kaže naravnost Bogu in ljudem, da ne mara priti v nebesa, ker molitev je naravnost znamenje izvoljenja za večno zveličanje, opuščanje molitve pa znamenje večne pogube.

Znano vam je, da je Savel preganjal sv. Cerkev, kako je šel na kristjane v Damask, da bi jih zvezane vlekel v Jeruzalem. Na potu pa se mu je prikazal Gospod in ga izpreobrnil. Napotil ga je v Damask in mu povedal, da bo ondi zvedel, kaj mu je nadalje storiti.

V Damasku je bil takrat učenec Ananija, ki je vedel, da prihaja Savel s sovražnim namenom v mesto. Temu učencu se je prikazal Gospod in mu reče, naj gre v Judovo hišo do Savla. Da bi se pa Ananija ne prestrašil, pristavi: „Zakaj, glej, moli.“ (Dj. ap. 9, 11.)

„Moli“, s samo to besedico je hotel naznaniti Gospod Ananiju, da Savel ni več preganjavec sv. Cerkve, temveč njen apostol, ne več zagrizen pristaš judovske vere, „ampak izvoljena posoda, da nese ime Gospodovo pred nevernike in kralje in Izraelove otroke.“ (Dj. ap. 9. 15.)

„Moli“, ali ni to najlepše izpričevalo za dobrega mladeniča? „Rada moli“, ali ni to zagotovilo za tvojo čistost in nedolžnost, krščansko dekle! „Moli, veliko moli“, to je najlepše priporočilo dobre gospodinje, ki je zato tudi skrbna, pobožna mati in ima lepo poučeno in dobro družino. „Moli,“ ali ni to znamenje modrega gospodarja, ki vlada svojo hišo v strahu božjem. „Moli“, ali ni to najlepša pohvala za kristjana in kristjano, ki se na večer svojega življenja skrbno pripravlja za pot v večnost. „Radi molijo“, to je največja pohvala vsaki. krščanski hiši.

Saj pa tudi z molitvijo zadobi vsak človek potrebnih milosti, da more Bogu dopadljivo živeti in ostati stanoviten

v dobrem do konca. V molitvi se pogovarja človek z Bogom; s komur pa občujemo, od tega se gotovo navzamemo njegovih lastnosti. Sv. pismo pravi, da se je svetilo obličje Mozesovo, ko je prihajal s Sinajske gore, kjer se je pogovarjal štirideset dni z Bogom. Tako tudi naše občevanje z Bogom v molitvi oblaži naše obličje, našo dušo in naše srce, vse naše mišljenje in delovanje. Kako nas molitev druží z Bogom, nam tako lepo in ljubeznjivo pove Jezus, rekoč: „Kjer sta dva ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sam jaz sredi med njimi.“ (Mat. 18. 20.) Krščanske družine, kolika sreča za vas! Kadarkoli molite skupno, je Jezus sredi vaše družine. V molitvi ste zbrani kot apostoli po vnebohodu Gospodovem; zato boste pa tudi prejeli moči Sv. Duha, kot so jih prejeli apostoli binkoštno nedeljo, in isti Sv. Duh vas bode razsvetljeval in vam dal moč za dobra dela, ki je razsvetljeval in krepil apostole v težki službi apostolski, v preganjanju in naposled v mučeniški smrti.

Kadar molite skupno v svojih družinah, tedaj imate Jezusa med seboj. Ali vam torej ne veljajo še prav posebno njegove tolažilne besede: „Ne bom vas zapustil sirot.“ (Jan. 14, 18.) Gospod je med nami, kadar molimo in nas tudi tolaži, ako nas zadenejo bridkosti in nam pomaga ob času stiske.

Za časa rimskega cesarja Marka Avrelija je bila v vojski legija krščanskih vojščakov okroginokrog zajeta od sovražnikov. Bili so v silni stiski, posebno še tudi zato, ker niso imeli vode in jih je mučila silna žeja. Tedaj se pa obrnejo krščanski vojščaki v skupni, zaupni molitvi do Boga, in glejte, Gospod je bil pri njih, čez nekoliko trenutkov se je nebo pooblačilo, silna ploha se je vlila, pogasila žejo in pokrepčala utrujeno vojsko.

Tako bo tudi naša molitev, posebno skupna, rosila obilnost božjega blagoslova in milosti na naša srca in naše družine in na skupno našo farno družino, v hiši božji zbrano, da bomo vsi vse izkušnjave vedno premagali, ostali stanovitni do konca in tako dosegli venec večnega življenja. Amen.

Ferdinand Gregorec.

XIX. Kdaj prav molimo.

Resnično, resnično vam povem: Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal. Jan. 16, 23.

Naše ljudstvo — hvala Bogu — še vedno prav mnogo moli. Posebno med dobrim kmetiškim ljudstvom je le malo takih družin, v katerih se ne bi opravljala vsaj skupna večerna molitev s svetim rožnim vencem; še veliko družin pa tudi, posebno ob času, ko ni poljskega dela, opravlja skupno jutranjo molitev s sv. rožnim vencem. Pač redka bo družina v naših krajih, ki bi toliko pozabila na Boga, da bi ne molila pred jedjo in po jedi. Nasprotno je lepo število takih oseb, ki se v molitvi odlikujejo. Mnogo blaženih duš nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom po cele ure prekleči pred Najsvetejšim in moli svojega Zveličarja, mnogo je pričujočih vsak dan pri presv. daritvi, mnogo jih je v mislih ves dan pred tabernakljem. Zato pa Bog naše ljudstvo varuje in blagoslavlja. Pripoznamo pa tudi, da naše molitve nikakor niso popolne, temveč večkrat zelo pomanjkljive. Bog, ki celo našo slabo molitev povračuje, nam bo podelil še obilnejšega blagoslova, ako se bomo potrudili še boljše opravljati svoje molitve. Zato vam hočem pokazati, na kaj moramo paziti, da bomo prav in Bogu dopadljivo molili. Jezus Učenik prave molitve, bodi nam pomočnik pri tem premišljevanju.

1. Prav molimo, kadar prosimo za kaj takega, kar je Bogu v čast in nam v zveličanje. — Mi smo otroci božji in Bog gleda na nas in opazuje naše mišljenje in delovanje, kot gleda moder in skrben oče svoje otroke. Oče pa zapazi pri svojih otrokih mnogokrat kaj nespametnega, neprevidnega. Kolikokrat ga prosijo otroci za stvari, ki bi jim bile silno nevarne in škodljive, kar pa vsled svojega nerazvitega uma še ne spoznajo. Seveda moder oče, skrbna mati ne dovoli tega, akoravno so otroci žalostni. Kje boste dobili očeta, ki bi dal svojemu sinčku v roke vajeti brzega konjiča na nevarni poti in naj še tako prosi in nagovarja?

Zakaj pa ne stori oče tega veselja svojemu otroku, ko ga vendar ničesar ne stane. Modri oče ve, da bi bilo to otroku v veliko nesrečo in iz ljubezni do njega mu ne dovoli, akoravno je otrok žalosten.

Še z večjo ljubeznijo in z neskončno previdnostjo gleda nebeški Oče na nas svoje otroke. In naša pamet v primeri z božjo modrostjo ni niti tolika, kot pamet otroška v primeri z modrostjo izkušenega človeka. Zato pa ljubi Bog tudi mnogokrat vidi med nami veliko nespametnega. Koliko škodljivih želja, koliko pogubnih prošenj se dviga iz zmotnih src človeških pred njegov prestol. In Bog, kot naš najboljši oče, ne more uslišati takih prošenj, naj bodo še tako presrčne in zaupne. Ker ljubi svoje otroke, jim v takih zadevah ne more izpolniti njihovih škodljivih želja.

Spomnimo se pri svojih molitvah tega in prosimo Boga vedno le pod pogojem, ako je stvar, za katero prosimo, Njemu v čast in nam v korist, telesno in dušno. Tudi, ako nismo uslišani, bodimo trdno prepričani, da nam Bog zato ni izpolnil naših želja, ker je tako bolje za nas.

2. Kadar kdo prosi, prosi z namenom, da bi gotovo prejel; zato moramo tudi mi moliti in prositi tako in zato, da bi prejeli, kar prosimo. Kako moramo prositi, da gotovo prejmemo, nam je pa božji učenik sam povedal z besedami. „Resnično, resnično vam povem: Ako boste prosili Očeta v m o j e m i m e n u, vam bo dal.“ (Jan. 16, 23.) Torej ako hočemo kaj izprositi, moramo prositi v Jezusovem imenu. Kako pa molimo in prosimo v Jezusovem imenu? Tako molimo, ako mi vse svoje zaupanje stavimo na zasluženje Jezusa Kristusa in zaradi njega upamo biti uslišani. Kako naj bi pa ne imeli zaupanja vanj, ko nam sam pravi: „Bog namreč ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet sodil, temveč da bi bil svet p o n j e m z v e l i č a n,“ (Jan. 3, 17.) in sv. apostol Pavel piše: „Kristus Jezus je, ki je umrl, ki je tudi vstal, ki je na desnici božji, ki tudi prosi za nas.“ (Rim. 8, 34.) Torej Bog je dal svojega Sina za naše zveličanje. Bog Sin se je daroval za nas in on zdaj na desnici božji prosi za nas; kako naj bi ne bili uslišani, ako prosimo v njegovem mogočnem imenu!

3. a) Ako molimo v Jezusovem imenu, molimo tudi p o b o ž n o, saj kdor misli med molitvijo na Boga in se varuje raztresenosti, ta moli pobožno. Toda, žalibog, da jih je tako malo, ki bi molili res pobožno. Da bomo molili pobožno, se moramo, ko začnemo moliti, v duhu postaviti pred božje veličanstvo in imeti v mislih to, kar z besedo izgovarjamo.

Nek izpreobrnjen divjak, se je vselej, kadar je hotel moliti, oblekel v svojo najlepšo obleko. Tako živo je občutil pri molitvi

pričujočnost božjo, da se ni upal moliti v navadni obleki. Saj pa tudi vi hodite k službi božji v cerkev v lepši obleki, ne da bi se skazovali, temveč, da bi vas obleka spominjala, da greste v cerkev pred Gospoda nebes in zemlje. Žal, da se mnogi tega prav nič ne zavedajo, da, marsikdo se celo sv. mašo niti enkrat ne domisli Boga. Vsak kristjan bi se lahko varoval smrtnega greha, ko bi vsako nedeljo in praznik pri službi božji prav resno prosil Boga, naj ga varuje do prihodnje nedelje ali praznika grešne nevarnosti. Prepričan sem, da bi vsak otrok, vsak mladenič in vsaka dekle lahko si obvarovali svojo krstno nedolžnost in belo lilijo sv. čistosti, ko bi vsako jutro in vsak večer premišljeno in srčno molili: „Pod tvoje varstvo pribežimo o sv. božja Porodnica . . .“, „O dobri Jezus, usliši me, — v svoje rane skrij me, — pred hudim sovražnikom brani me!“ Gotovo bi bila naša mladina mnogo boljša, ako bi starši vsaj v cerkvi prav resno molili za svoje otroke. Kako naj te pa sedaj Bog usliši, ko moliš tako, da še sam ne veš, kaj si govoril! Pač premnogim veljajo besede sv. pisma: „To ljudstvo me časti z ustnicami, njih srce je pa daleč od mene“ (Mat. 15, 8).

Povej mi pa odkritosrčno, ti oče, ti mati, ali bi dal kruha svojemu otroku, ko bi te prosil zanj, medtem bi se pa oziral krog sebe, se smejal in igral? Ali bi mogel verjeti, da je njegova prošnja resna? Menim, da bi se ti zdelo, da se otrok le norčuje iz tebe in bi ga odpodil brez kruha. Ravnotako se norčuje iz Boga človek, ki moli radovoljno razmišljeno, zato se pa mi prizadevajmo, da se bomo vedno zavedali, da smo pred Bogom in da bomo vedeli kaj ga prosimo, po besedah modrega Siraha: „Pred molitvijo pripravi svojo dušo in ne bodi kot človek, ki skuša Boga.“ (Sir. 18, 23.).

b) Ko se bližamo v molitvi hožjemu veličastvu, se moramo bližati ponižno, kot je naredil Abraham, ko je prosil za prebivalce mesta Sodome: „Ker sem že začel,“ tako je rekel, „bom govoril s svojim Gospodom, dasiravno sem prah in pepel.“ (l. Moz. 18, 27.). Kot prah in pepel, kot slabotna, revna, grešna stvar, moramo stopiti pred svojega Stvarnika in neomejenega Gospoda, ne zanašajoč se na svoje zasluženje, temveč na božje neskončno usmiljenje. Kako všeč je bil Gospodu ponižni cestinar v templju, kako je pohvalil dobrega stotnika, ker je rekel ponižno: „Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, temveč reci le besedo, in moj hlapec bo ozdravljen.“ (Mat. 8, 8),

Bližajmo se tudi mi ponižno v molitvi prestolu božje milosti, saj Bog se ustavlja prevzetnim, ponižnim pa daje milost. (Jak. 4, 6.)

c) Akoravno pa mora biti naša molitev radi naše nevednosti ponižna, vendar mora biti pa tudi zaupna. Naš Zveličar je naučil svoje učence moliti in tedaj jim je rekel: „Vi tedaj tako molite: Oče naš, kateri si v nebesih...“ (Mat. 6, 9.). S samo besedo „oče“ nam je povedal Učenik toliko, da smemo imeti neskončno zaupanje do svojega Boga. Mi sami vemo in vi starši nam boste gotovo potrdili, kako mali otroci z vsem zaupanjem prosijo svoje starše vsega, kar potrebujejo in, kar bi radi imeli. Otrok si še tega misliti ne more, da starši te ali one stvari morda nimajo, ali celo, da bi mu česa ne hoteli dati. Otrok prosi in prosi, akoravno mu oče ali mati stokrat pove, da nima in ne more dati stvari, za katero prosi. Tako otroško zaupanje moramo imeti nasproti Bogu, kadar se obračamo k njemu v molitvi za pomoč, kajti on nam more in hoče pomagati.

Ob času sv. misijona pride mlada deklica k enemu izmed misijonarjev in mu potoži, da njen oče že silno dolgo ni bil pri spovedi in jo zmerja in kolne, ako mu spoved vzame v misel. Misijonar jo tolaži in naroči, naj z vsem zaupanjem moli za očeta in se bo gotovo izpreobrnil. Čez nekaj dni pride deklica zopet in pove, da je oče zbolel, vendar pa neče ničesar slišati o spovedi. Misijonar ji odvrne: „Ti nisi zadosti zaupno molila, pojdi in moli bolje.“ Dekle gre in poklekne pred oltar Matere božje in moli srčno zaupno zatopljena v iskreno pobožnost. Ko pride domov, je sedel oče na postelji s sklenjenimi rokami in jo sprejel z besedami: „Nič ne vem, kako je z menoj. Tako ne sme več biti. Pojdi mi po misijonarja, jaz bi se rad izpovedal.“ Glejte, hiter uspeh zaupne molitve!

Ko mi tako zaupno molimo k Bogu, pa vendar ne smemo naravnost zahtevati od Boga, da nas mora uslišati, temveč moramo biti vdani v božjo voljo in prepustiti njegovi najsvetejši volji, kdaj in kako nas hoče uslišati. Saj mi sami ne moremo vedeti, kako je za nas najbolj prav, zato je najboljšo, da stori Bog z nami, kakor ve, da je najbolje za našo časno in večno srečo.

Proti koncu preteklega stoletja sta živela v Ljubljani oče in mati s tremi sinovi. Srednji sin je bil vojak-konjenik. Nekoč se je pri jahalni vaji ponesrečil in prišel pod konja. Hudo ranjen je ležal boreč se za življenje v vojaški bolnici. Mati njegova, vsa prevzeta britkosti, pa je klicala na pomoč Marijo takole: „Marija z Brezij, ti mi ga moraš ohraniti!“ — Ostal je živ, ozdravel, zašel na napačna pota, drugo pomlad potem se je pa

sam — ustrelil. Koliko bolj tolažljivo bi bilo, ko bi bil umrl spolnujoč svoje stanovske dolžnosti, kot pa, da si je sam vzel življenje.

Molimo torej za Gospodom: „Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji.“ (Mat. 6, 10.) „Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.“ (Luk. 22, 42.) Molimo za Marijo: „Glej, dekla sem Gospodova, zgôdi se mi po tvoji besedi.“ (Luk. 1, 38.)

d) Naša molitev mora biti tudi stanovitna. Ne smemo takoj obupati in odnehati, ako nismo po prvi molitvi uslišani. Sam Sin božji je trikrat prosil svojega Očeta na Oljski gori, da naj mu odvzame kelih trpljenja. S tem je dal tudi nam zgled stanovitne molitve. V sv. evangeliju nam pa za zgled postavlja prijatelja, ki je šel o polnoči prosit svojega prijatelja tri hlebe kruha in se ni dal z nikakim izgovorom odvrniti, dokler ni dobil, kar je prosil, ako že ne radi prijateljstva, pa radi nadležnosti; dobil je pa le, kolikor je potreboval. Kananejska žena je prosila za svojo hčer, akoravno jo je Zveličar navidezno osorno zavrnil, in je izprosila naposled, da je Gospod rešil njeno hčer hudobnega duha.

Leta 1683. so Turki oblegali naše cesarsko mesto Dunaj. Verniki so molili in molili, toda godilo se jim je vedno huje in huje. Toda moliti niso nehali in Gospod jih je uslišal, v skrajni sili jim je prišel na pomoč poljski kralj Janez Sobieski in je s svojo vojno v beg pognal veliko premoč turške sile.

Prav ima sv. Frančišek Saleški, ko pravi: „Skoro celo leto čaka poljedelec, da vsejano seme vzklije, vzraste in donese sad. Koliko let moramo čakati, da nam rodi vsajeno drevesce sad, sad molitve bi pa radi takoj dosegli, ko smo molitev izmolili.“

Predragi v Gospodu, naštel in pojasnil sem vam lastnosti dobre in Bogu dopadljive molitve. Ohranite si v spominu te nauke in prizadevajte se po njih ravnati pri vsaki molitvi. Ako boste storili tako, bo Bog vaše prizadevanje poplačal, akoravno naša molitev ne bo še popolna, da bo le naša volja dobra, saj on dobro ve, da „duh je sicer voljan, meso pa slabo.“ (Mat. 26, 41.) Amen.

Ferdinand Gregorec.

XX. Dvojni način molitve.

Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega Očeta, ki je v nebesih.

Mat. 5, 16.

Dva izreka našega božjega Učenika, ki nam ju je zapisal sv. evangelist Matevž, mi dajeta povod, da govorim danes o načinu, kako naj dober kristjan opravlja svoje molitve. Naš Gospod govori: „Ti pa, kadar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri in moli svojega Očeta na skrivnem in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil.“ (Mat. 6, 6). Na drugem mestu pa pravi: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega Očeta, ki je v nebesih.“ (Mat. 5, 16.) S tema izrekoma nam je Gospod označil dvojni način naše molitve, namreč, da moremo moliti samo po notranje in po notranje in po zunanje obenem.

Ker je božji Učenik razodel ta dvojni način molitve, gotovo to ni brez pomena; zato se pa potrudimo, da bomo s pomočjo milosti božje spoznali važnost te dvojne vrste molitve.

1. Molitev je notranja, kadar molimo samo v mislih, ne da bi notranje misli izgovarjali tudi z besedami. Notranja molitev je prava molitev, ko se naš duh povzdigne v nebeške višave in združi z Duhom božjim, saj ravno pobožno povzdigovanje duha k Bogu je molitev, medtem, ko vse izgovarjanje molitvic, klečanje in priklanjanje ni molitev, ako so misli človekove pri tem raztresene.

Najvzvišenejša notranja molitev je premišljevanje, ki se opravlja tako, da premišljujemo življenje in trpljenje Jezusa Kristusa, poslednje reči ali druge verske resnice, in sicer tako, da obenem obujamo pobožne občutke in napravljamo dobre sklepe. Po samostanih in drugih duhovskih hišah opravljajo to notranjo molitev tako, da najprej beró iz duhovne knjige verske resnice, nato jih pa premišljujejo, obračajo na svoje življenje in razmere in potem store primerne dobre sklepe in se prizadevajo jih izpolnjevati. Vi pa tega ne morete lahko opravljati, zato vam pa podam drug način premišljevanja, ki je za vas posebno primeren. Kar je prebivalcem samostanskim knjiga, to je vam vse stvarstvo božje. Ono vam je odprta knjiga.

Blagor mu, kdor zna brati v ti božji knjigi. Kristus sam nas je učil brati v knjigi prirode, ko je svoje nauke zajemal iz kmetiškega življenja in delovanja.

V priliki o ljuliki med pšenico nas uči, da bo sodnji dan ločitev dobrih od hudobnih; isto resnico nam pove, ko govori o dobrem in malopridnem drevesu. „Vsako drevo, ki ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo.“ (Mat. 7, 19.) Že ko primerja drevo človeku, nas uči s tem, da se more dete tako skrbno odgojevati kot mlado drevesce, da bo kdaj kaj sadu donašalo. Kako nam utrjuje zaupanje do nebeškega Očeta, ko pravi: „Poglejte ptice pod nebom, ki ne sejejo in ne žanjejo in ne spravljajo v žitnice, in vaš Oče nebeški jih živi.“ (Mat. 6, 26.) Ali more kdo lepši povzdigniti lepoto sv. nedolžnosti, ki se primerja liliji, kot Zveličar z besedami: „Poglejte lilije na polju, kako rastejo, ne delajo in ne predejo, pa vam povem, da še Salomon v vsi svoji časti ni bil tako oblečen, kakor njih ena.“ (Mat. 6, 28. 29.) Ali more kdo bolj očitvidno pokazati žalostne nasledke smrtnega greha, kot jih je pokazal božji Učenik z besedami: „Kakor mladika ne more roditi sadu sama od sebe, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako ne ostanete v meni. Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, on rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete ničesar storiti. Ako kdo v meni ne ostane, bo vunkaj vržen, kakor mladike, in jo bodo pobrali in v ogenj vrgli, in zgori.“ (Jan. 15, 4—6.) Ali nam je na drugem mestu mogel lepše pokazati svojo neizmerno ljubezen do nas, kot z besedami: „Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir da svoje življenje za svoje ovce. Jaz sem dobri pastir in poznam svoje in moje poznajo mene.“ (Jan, 10, 11 in nasl.)

Te in mnogo drugih prilik je vzetih naravnost iz vašega življenja, v tem se gibljete in delujete. Kako bi bilo lepo, za vas zaslužno in koristno, ako bi se vi pri svojih opravilih na polju, v gozdu, na vrtu, na travniku, v vinogradu, pri živini spominjali teh lepih naukov Gospodovih. Vsa vaša stanovska opravila bi bila vedno premišljevalna molitev. S tem bi se ravnali po besedah sv. apostola Pavla: „Ali tedaj jeste ali pijete ali kaj drugega delate, vse k časti božji delajte.“ (I. Kor. 10, 31.)

Sv. Armela je bila preprosta služkinja, pa je pri vsakem svojem delu mislila na Boga in na njegove nauke. Kadar je prala perilo, mislila je na čistost svojega srca, kadar je kurila ogenj, je mislila na sveti ogenj ljubezni božjega srca Jezusovega, kadar je stregla gospodarju in gospodinji, tedaj je mislila, da streže Jezusu in Mariji. Ali ne bi mogli tudi mi delo vsakega dneva tako Bogu posvetiti in obrniti sebi v večno zasluženje?

Torej že vaš delokrog v božji naravi vam podaja lepo priložnost za vsakdanje premišljevanje. Poleg tega imamo pa še

mного lepih knjig in dobrih nabožnih časopisov, ki nas navajajo k premišljevalni molitvi. Mladeniči in mladenke, ki berejo lepe knjige in dobre časopise, se v svetem premišljevanju vtrdijo v dobrem in se visoko povzdignejo v lepih čednostih. Premnogokrat se vzbudi v takih srcih ravno v dobrem, plemenitem branju hrepenenje po veliki popolnosti in junaškem zatajevanju. Odkod dobe navadni kmetiški mladeniči in preprosta kmetiška dekleta veselje in poklic za plemeniti redovni stan, za zatajevanja polno samostansko življenje, ako ne iz dobrih knjig in poštenih časopisov.

Zato pa, predragi starši, ako hočete imeti dobre sinove in pametne hčere, ne bojte se dati kako kronico za krščansko berilo. Dragocena ali nečimerna obleka ne bo storila otroka pridnega in dobrega, pač pa lepa knjiga in dober časopis. Mala vsota denarja, ki ga boste izdali zato, vam bo donašala stoteri, tisočeri sad.

Tretja vrsta premišljevalne molitve, za vas pripravna, je premišljevanje naukov, ki jih slišite ob nedeljah in praznikih v pridigah in krščanskih naukih. Ako bi se toliko potrudili, da bi se vsak dan med tednom spomnili na besedo božjo, ki ste jo zadnjo nedeljo ali praznik slišali in si prizadevali po tistih naukih ravnati, koliko bi v dobrem napredovali in koliko lepih čednosti si pridobivali. Saj še brez tega premišljevanja beseda božja toliko vpliva na človeško srce, da je velik in očividni razloček med človekom, ki posluša redno pridige in krščanske nauke, in med onim, ki zanemarja in opušča poslušanje besede božje.

Toliko sem vam hotel povedati o premišljevalni notranji molitvi, da lahko spoznate, da jo je mogoče tudi vsakemu izmed vas opravljati v veliko svojo dušno korist.

2. Človek pa od Boga ni prejel samo dušo, temveč tudi telo, zato je pa dolžan ne samo z dušo, ampak tudi s telesom služiti Bogu. To pa stori, kadar tudi s telesom spremlja misli svoje duše, kar mnogo pripomore k večji pobožnosti. „Zapri duri in moli svojega Očeta na skrivnem.“ (Mat. 6, 6.) pravi Zveličar. Duri našega telesa, templja Sv. Duha, so pa naše oči. Kadar zapremo svoje oči ali jih varujemo razstresenosti in jih obrnemo na svete predmete, tedaj že pomaga telo, da molimo bolj pobožno. Kadar svoje pobožne misli tudi z besedo izražamo, tedaj naš glas in posebno naše petje močno povzdiguje

gorečnost in sveto navdušenje za molitev. Ako sklenemo roke in jih povzdignemo, povzdignemo z njimi tudi svoje misli, ako priklonimo svoja kolena, s tem ponižamo tudi svojega duha in svoje srce pred svojim Gospodom. Tako sodeluje tudi telo k dobri in Bogu dopadljivi molitvi. Taka notranja in o benem zunanja molitev je važnega pomena in velike koristi.

Seveda moramo najprej omeniti, da nikakor ni prav, da bi zunanje molili zato, da bi nas ljudje hvalili, temveč edino-le zato, da bi ljudje videli naš lep zgled in nas posnemali v dobrem. Kdor moli zato, da bi ga ljudje videli in hvalili, njemu veljajo besede Gospodove: „Kadar molite, ne bodite kakor hinavci, ki radi v shodnicah in vogalih potov stoje in molijo, da bi jih ljudje videli. Resnično, vam povem, prejeli so svoje plačilo.“ (Mat. 6, 5.).

Kdor iz dobrega namena zunanje in očitno moli, stori bogoljubno delo. Poglejmo v krščansko družino! Ako oče, ako mati lepo in vzpodbudno molita, lepo klečita in imata spodobno sklenjene in povzdignjene svoje roke, ali ne pokleknejo zraven njih tudi njihovi mali otročiči, ali ne gledajo, kam se ozirajo starši, ali ne poskušajo vedno držati roke tako kot starši? V družbi si, poludne je in oglasi se zvon in opominja k molitvi, odkriješ se in moliš in odkril in molil bo s teboj ali za teboj tudi tak, ki bi se sicer ne odkril in ne molil.

Prelepo zgodbo o vspondbudnem zgledu smo brali letošnjo pomlad o našem prestolonasledniku, našem prihodnjem deželnem očetu, nadvojvodu Frančišku Ferdinandu. Bival je na Brionskih otokih pri Istri. Nekega jutra je šel z oddelkom najvišjih častnikov po cesti, kar se pripelje na preprostem vozičku za njimi duhovnik s sv. popotnico. Ko dohiti visoko gospodo, poklekne najprej prestolonaslednik in za njimi vsi dostojanstveniki, da počaste svojega Gospoda v sv. Rešnjem Telesu.

Koliko dobrega stori lep zgled v cerkvi in sploh pri javni službi božji! Z lepim in spodobnim vedenjem vspondbudiš sto in sto drugih, da se obnašajo dostojno, z nespodobnim vedenjem pohujšaš pa tudi sto drugih.

Na Nemškem je bil goreč duhovnik, ki je prav vneto pridigal o resnični pričujočnosti Zveličarjevi v presv. Rešnjem Telesu. Tudi neka gospa luteranske vere ga je zvesto poslušala. Luterani ne verujejo v resnično pričujočnost Jezusovo v podobi kruha, zato je dvomila gospa, ali duhovnik res sam tudi veruje, kar oznanjuje. Neki večer se je skrila v cerkev, kamor je vedela, da o tem času prihaja dotični duhovnik. Radovedna je bila, kako

se bo vedel pred tabernakljem. Duhovnik res pride, se ponižno pokloni pred Najsvetejšim, popravi večno luč in potem ostane dalj časa zatopljen v molitev klečeč na oltarjevih stopnicah. Ko odmoli, stopi gospa k njemu, mu razodene namen svojega prihoda v cerkev in mu reče: „Nisem mogla verjeti vašim besedam o resnični pričujočnosti Gospodovi v tabernaklju, zdaj pa sem videla vašo pobožnost do presv. Rešnjega Telesa in verujem in hočem postati katoličanka.“ — Res: besede mičejo, zgledi pa vlečejo,

Zadnjič sem vam pokazal, kako moramo moliti, da bomo prav molili, danes pa sem označil dva načina molitve. Prizadevajmo se, da bomo tudi res prav molili, kajti: „Kdor ve prav moliti,“ uči sv. Avguštin, „ta zna tudi prav živeti,“ ako bomo pa znali prav živeti tu na zemlji, bomo večno živeli tudi v nebesih. Amen.

Ferdinand Gregorc.

Priložnostni govori.

Nagovor pri poroki.

Dolžnosti zakonskega stanu.

(Konec.)

4. Velika je tudi dolžnost vzajemne podpore. Zato si bosta potem segla v roke v znamenje, da si hočeta pomagati eden drugemu v dušnih in telesnih potrebah. Dva laže nosita butaro, kot eden sam; dva laže peljeta voz, kot eden sam — samo da ga peljeta na isto stran. Ko bi pa vlekla vsak na svojo stran, potem nikamor ne bi prišla. Vzajemna podpora je tista prijetnost, ki tako zelo sladi zakonski stan. Za ženo se nihče tako ne poteguje, kot dober mož — možu pa tudi nihče bolje ne postreže, kot skrbna žena. Edinost, zastopnost, potrpežljivost, prava vzajemnost naj vlada med vama in vse vama bo lahko!

5. Največja dolžnost pa je v zakonu skrb za otroke, če jih Bog da. Skrbeti bosta morala za njih telo, še bolj pa za njih duše; vsaj duša je več kot telo. Reči se mora, da starši pač zelo skrbе za telo svojih otrok, mnogokrat še preveč. Kako marsikatera nespametna mati razvaja in mehkuži

svojega otroka. Kolikor hoče in kolikorkrat hoče, mu da jesti, če tudi ni potreben; vse sladčice mu znosi skupaj, vse igrače mu omisli! Obleke mu nadevlje, da jo komaj nosi in toliko, da se ne zaduši! Čemu to? To se pravi razvaditi otroka. Zdrav otrok naj bo lahko oblečen. Sploh naj se ravna bolj trdo z njim. Obilnosti se bo lahko še privadil, če jo bo imel; ali pomanjkanja ne prestane lahko, kdor se od mladega ni vadil zatajevanja.

Še večjo skrb pa je treba imeti glede dušne izobrazbe pri otrocih, da se jih od mladega vadi v vednostih in krščanskem življenju. Če je otroka dal Bog, hotel ga bo imeti nazaj. Zatorej naj starši otroka izrede v strahu božjem, da se nobene reči ne bo bal bolj, kot greha. Učita otroke krščanskega nauka, pokažita pa tudi s svojim zgledom, da sama storita, kar otroke učita! Na eno reč nikar ne pozabita: Naučita otroke pokorščine. Če jih drugega nista naučila, zadosti je! Gorje pa otroku in vama, če ga nista naučila pokorščine, če sta mu pustila svojo voljo in trmo. Tisti starši niso pravi, tista hiša ni krščanska, kjer sme otrok ugovarjati in reči: Nočem, ne bom, ne grem! Taki otroci niso srečni, pa tudi njih starši ne!

Imel bi vama naštetih še nekatere dolžnosti, postavim do staršev, do poslov, do sosedov, do gosposke, do duhovščine; pa naj to zadostuje. Ako bosta te dolžnosti, kolikor mogoče, zvesto spolnovala, srečna bosta. Seveda niso lahke te dolžnosti; zato pa imata na ponudbo milost božjo, če jo prosita. Ne pozabita na vsakdanjo molitev, jutranjo in večerno; posvečujta dan Gospodov in cerkvene praznike, prejemajta pa tudi zvesto in pogosto sv. zakramente. S pomočjo božjo bosta lahko prenašala tudi težave zakonskega stanu, s pomočjo božjo bosta prav vladala sebe in svojo družino, s pomočjo božjo bosta pa tudi dosegla svoj namen, večno srečo v nebesih. Le srčna bodita. Bog, ki je vaju poklical v zakonski stan, dal vama bo tudi potrebne milosti, da bosta srečno in zadovoljno živela v tem stanu. Koliko časa bo trpela ta zveza, ne vemo, Ali naj trpi dolgo ali kratko, srečna bosta, če sta v milosti božji in če spolnujeta voljo božjo. Ako tako živita, vama nikdar ne bo žal, da sta se zvezala za celo življenje!

† Jan. Ažman.

Pogled na slovstvo.

Staršem in vzgojiteljem. Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu. Spisal O. Julij Lintelo. (Slovenski prevod oskrbela in knjižico izdala Marijina družba v ljubljanskem semenišču.) 1910. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena 25 vin., pri naročilih na deset ali več izvodov pa 20 vin.

Ves krščanski svet se trudi, da vstreže želji sv. očeta, ki jo je izrekel z odlokom o pogostnem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajila. Zato so tudi slovenski časniki navedeno knjižico, ki smo jo naznanili v letošnjem 6. zvezku (D. Pastir, l. 1910, str. 349) in ki je posebno primerna, da pospešuje pobožnost večkratnega prejemanja sv. obhajila, z velikim veseljem sprejeli. Zlasti navdušeno piše o knjižici slovenski nabožni list v Ameriki, Ave Maria (l. II. [1910]. št. 8). Pravi namreč: „V časih splošne verske mlačnosti smo. Vse tišči le za bogastvom in za vživanjem. Človeštvo izgublja vedno bolj zmisel za vse, kar je nadnaravnega, kar je vzvišenejšega, kakor so strasti, kakor je posvetno. Le enkrat živim, tu si naj torej privoščim vse, kar poželi moje popačeno srce! Žalostni časi! Kakor otroka so prevzeli človeštvo malenkostni vspehi človeškega uma na polju raznih iznajdb, da je prevzet en zaklical: „Kaj je večjega nad menoj! Sam sebi sem namen! Ni Boga!“ V te žalostne čase so sv. oče zaklicali: „Nazaj k Jezusu, k Luči, ki edini more za dovoljiti človeško srce!“ Vsakdanje sv. obhajilo, t. j. vsakdanje nasičevanje naše duše s kruhom angelskim! Nazaj k prvim navadam sv. Cerkve. Sv. Rešnje Telo je bilo sredstvo, ki je navduševalo prve mučence, da so raje prelili svojo kri, kakor bi le za korak odstopili od svoje vere! Sv. Rešnje Telo naj bi bilo tudi za nas sredstvo, ki naj nas navdušuje v boju zoper zmote sveta, zoper pogubonosne nauke sedanjih laži-modrijanov.

Toda težko je to delo! Mi nismo tega vajeni! Dosedanje navade so bile popolnoma nasprotni temu klicu. Enkrat na leto, štirikrat na leto! — vsak mesec je bilo veliko, vsak teden že posebna milost, vsakdanje sv. obhajilo pa popolnoma neznan. Sedaj pa naenkrat: Vsak dan vsi k mizi Gospodovi! Za to pa treba vzgojiti nov rod. Treba začeti pri otrocih v šoli. Ti naj prebijejo led, ti naj zaneso v ljudstvo to novo navado. In starše in vzgojitelje pridobiti za to idejo, ima namen ta knjižica. Zato jo prav toplo priporočamo vsem slovenskim staršem v Ameriki. Stane samo 20 vin. itd.“

„Cvetje z vrta sv. Frančiška“ (1910, str. 222) pravi koncem svojega priporočila: „Želeti je, da se knjižica v kolikor mogoče veliki množini razširi med naše verno ljudstvo.“ — Mnogi duhovniki so z ozirom na važni namen, ki ga ima knjižica, naročili več izvodov, da jih starši lahko dobe vsak čas pri njih v župnišču. (Primeri: Domoljub, 1910, str. 433).

Opomba uredništva: Radi pomanjkanja prostora smo morali odločiti vsa druga poročila o novih knjigah za prihodnjo številko.